THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, GEGUŽĖ — MAY 2, 1989 Nr. 85

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Mūsų kaliniai

Nuteistieji,kurie yra užsidirbę pinigų, turi teisę už 15 rub. mėnesiui nusipirkti maisto zonos parduotuvėje. Tačiau ne visi uždirba, nežiūrint, kad neturi ieškinio ir yra išdirbę daugiau kaip metus, tuo tarpu gamykla planus įvykdo, kažkas gauna tūkstantines premijas, o nuteistajam per metus neišeina nė 10 rub. Mano asmeninėje sąskaitoje taip pat nėra pinigų ir nežinau, kada užsidirbsiu. Gal greičiau kalinimo laikas baigsis,negu gausiu atlyginimą. Už atsiųstus iš laisvės pinigus nieko pirkti neleidžiama. Todėl alkio kankinamas, nepaisau draudimo ir dažnai „ubagauju".

Yra čia ir gerų žmonių – pasigaili, užtepa ant duonos riekutės margarino ar kokiais konservais pavaišina. O tie, kurių niekas nevaišina ir neturi už ką nusipirkti, renka maisto atliekas nuo žemės arba užsidirba duonos gabalą išplaudami koridorių, salę ar pan. Rūkantys surenka nuo žemės visas nuorūkas. Yra ir apsukresnių, sugebančių kažkokiais keliais įsigyti maisto iš laisvės. Vargas visko išmoko. Jeigu būtų kas anksčiau pasakojęs, niekaip nebūčiau patikėjęs, kad tokiose sąlygose ir tokiu maistu gali maitinti nuteistąjį pataisos darbų kolonijoje. Tai įmanoma tik sovietinėje sistemoje.

Nuteistieji, reikalaudami, kad būtų pagerintas maistas ir tvarka valgykloje, sutartinai skelbdavo bado streikus, nevalgydavo ištisi būriai. Šiemet vasario 16 d. išvakarėse kaliniai, apsiginklavę laužtuvais, iešmais, lazdomis, vamzdžiais, vėzdais ir kitokiais įrankiais, išvartė tvoras ir užpuolė valgyklos darbininkus. Buvo nukentėjusių. Riaušėms numalšinti įvedė kariuomenę, tačiau, nežiūrint kalinių reikalavimo, padėtis valgykloje nepasikeitė.

Zonoje dažnai lankosi komisijos. Bet ką jos čia tikrina, ką daro — neaišku. Greičiausiai, kaip ir paprastai — su administracija išgeria kavutės, konjako ir išvažiuoja. (Bus daugiau)

Prieš 200 metų — 1789 balandžio 30 d., buvo prisaikdintas pirmasis Amerikos prezidentas George Washington. Ši sukaktis buvo visur paminėta. Čia matome parado dalį New Yorke su visų prezidentų fotografijomis.

Baltijos asamblėja Talline

Vilnius. — 1989 balandžio 28. (LIC) — Taline š.m. gegužės 13-14 d. ruošiama Baltijos asmblėja, į kurią suvažiuos Estijos, Latvijos ir Lietuvos liaudies judėjimų vadovybės.

Šiame pirmame tokios apimties trijų liaudies frontų atstovų suvažiavime dalyvaus Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo, Latvijos liaudies fronto Dumos ir Estijos įgaliotinių tarybos nariai. Iki šiol vykdavo mažesnio masto koordinaciniai pasitarimai. Iš Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, kiek žinome, į Estijos sostinę užsirašė vykti 110, tai lygiai pusė, seimo narių.

Asamblėjos tikslas — atkreipti dėmesį į ypatingą Baltijos kraštų statusą Sovietų Sąjungoje. Ypatingą todėl, kad nepriklausomos valstybės, turinčios tarptautinį pripažinimą, buvo neteisėtai okupuotos slapto suokalbio, Molotovo-Ribbentropo pakto pagrindu, kurio padarinius būtina likviduoti.

Olimpinė ugnis

Tikimasi svečių — pažangių liaudies deputatų — iš Rusijos ir kitų respublikų, kurie susitikę Maskvoje praėjusį šeštadienį kalbėjo apie pažangaus bloko sukūrimą Liaudies deputatų suvažiavime. Neatsitiktinai Asamblėja Taline įvyks šio TSRS Liaudies deputatų suvažiavimo Maskvoje išvakarėse.

Asamblėja vyks Komunistų partijos politinio švietimo namų salėje, kuri talpina apie 1,200 žmonių. Šalia darbo posėdžių, numatyta ir kitų už salės sienų renginių. Gegužės 13 dieną, Baltijos tautinių olimpinių komitetų paskelbtos tarptautinės Pabaltijo olimpinės dienos proga, vakare priešais politinio švietimo namus Taline yra ruošiamas mitingas, į kurį bus nunešta Vilniuje uždegta olimpinė ugnis. Gegužės 14 d. viešai bus prisiminta Romo Kalantos susideginimo Kaune metinės.

Į Baltijos asamblėja Taline laukiama atvykstant ir užsienio žurnalistų, ir įvairių svečių, įskaitant išeivijos atstovus.

Ąžuolynas Basanavičiui

Vilkaviškis. Ožkabalių kaime susirinko lietuviai iš daugelio miestų ir ten ąžuolo gimtinėje sodino ąžuolus Jono Basanavičiaus atminimui. Karo metu buvo sunaikinta ši jo sodyba, o per ilgus metus buvo norima, kad jis būtų užmirštas. Dabar tautos patriarcho gimtinėje buvo sodinami tautos atgimimo ąžuolai. 27 hektarų plotą manė apsodinti per kelis metus, bet organizatoriai neatspėjo žmonių entuziazmo — šis plotas buvo apsodintas per tris dienas. Buvo atvykę komunistinės valdžios atstovai. Ąžuolyną pasižadėjo prižiūrėti Bartninkų žemdirbiai ir Vilkaviškio jaunimas, rašo okupuotos Lietuvos spauda.

Lietuvos Operos primadonai **Irenai Milkevičiūtei** lietuviai sustoję reiškė ovacijas už Leonoros dainavimą Verdi „Trubadūro" operos spektakliuose šeštadienį ir sekmadienį, kuriuos atliko Lietuvių Opera. Čia ją matome Puccini operos „Bohemos" Mimi vaidmenyje.

„Raudonoji armija — tautos genocidas"

Vilnius. — 1989 balandžio 27. (LIC) Sekmadienį, balandžio 23 d. Vilniuje įvyko Lietuvos Demokratų partijos organizuotos gedulo eitynės, pagerbiant balandžio 9 d. įvykių Tblisyje aukų atminimą. Eitynėse dalyvavo apie 10,000 žmonių.

Eisena prasidėjo nuo LTSR Aukščiausios Tarybos rūmų. Dalyviai su žvakutėmis, vėliavomis ir transparentais, giedodami giesmes ir patriotines dainas, lėtu rimties žingsniu ėjo iki Vilniaus arkikatedros. Eisenos priekyje buvo nešamas kryžius, o paskui jį ėjo Gruzijos atstovai, nešdami Gruzijos demokratinės valstybės vėliavą. Eiseną prie Katedros bokšto pasitiko arkikatedros klebonas prel. Kazimieras Vasiliauskas, kuris įteikė Gruzijos atstovams raudonas rožes.

Amerikos Balso transliacijoje eisenoje dalyvavęs Sąjūdžio informacinės agentūros darbuotojas Rimantas Kanapienis aiškino, kad „giedodami Marija Marija, eisenos dalyviai kartu su monsinjoru patraukė prie pietinės arkikatedros sienos, kur praėjusią vasarą badavo politinių kalinių išlaisvinimo aktyvistai ir kur įvyko 1988 rugsėjo 28 dienos mitingo dalyvių susidūrimas su Vidaus reikalų kariuomene.

Šalia Šv. Kazimiero koplyčios buvo sustatyta keli šimtai žvakučių. Demonstrantai nešė lietuviškas trispalves, perrištas gedulo kaspinais, ir transparentus, ant kurių buvo parašyta ‚Jie žuvo už laisvę', ‚Lietuvos Demokratų Partija', ‚Raudonoji armija — tautos genocidas', ‚Mūsų priešas — Rusijos Imperija', ‚Okupantai, lauk iš Lietuvos!'... ‚Pabaltijo laisvės byla — tarptautinės teisės veidrodis'...

Po šio susikaupimo, arkikatedroje įvyko šv. Mišios. Mišios buvo skirtos Gruzijos aukų atminimui.

Tą dieną įvykęs Sąjūdžio seimo sesijos posėdis buvo pertrauktas daugiau negu dvi valandas, kad seimo nariai galėtų įsijungti į gedulo eitynes, kurioms milicija netrukdė.

„Lietuva — vaikų darželiuose..."

Kaunas. „Caritas" suvažiavimą balandžio 15 ir 16 dienomis Kauno sporto halėje išsamiai „Tiesoje" aprašo Ramunė Lazauskaitė, pažymėdama, kad šios organizacijos tikslas „Kilti ir kelti". Ši organizacija dabar turi maždaug 700 narių ir savo veiklą pradėjo tik prieš kelis mėnesius. Įskiepyti tiesą ir meilę sunkiau, negu įteikti pašalpą ar išrašyti raminančių tablečių". „Kilni, suvereni, dvasinga ir tauri tauta... Šito norime visi — poetai ir kunigai, mokytojai ir kitų profesijų atstovai".

„Lietuva — tai ne vien debesėliai ir lankos, Lietuva — vaikų darželiuose ir senelių namuose, Lietuva — kiekvienas mūsų tautos žmogus, kiekviena plakanti širdis, į kurią atgrėžkime savo meilės ir gailestingumo spindulius", kalbėjo „Caritas" dalyvėm Lietuvos Katalikų Bažnyčiose vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius.

OK. LIETUVOJE MIRĖ KUN. P. ŽIUGŽDA

Balandžio 17 d. mirė kun. Pijus Žiugžda, Juodaičių, Kauno arkivyskupijos, klebonas. Velionis buvo gimęs 1909 m. vasario 20 d. Liudvinavo parapijoje. Kunigu buvo įšventintas Kaune 1934 m. gegužės 26 d. Jis buvo ilgametis Juodaičių klebonas. Juodaičiai anksčiau buvo Raseinių apskr., dabar yra Jurbarko rajone.

Tai jau aštuntas šiemet Lietuvoje ir antras Kauno arkivyskupijoje šiemet miręs kunigas.

— **Menininkų rūmuose** tris dienas vyko tarptautinė konferencija „Kristijono Donelaičio popietės", skirta rašytojo gimimo 275-sioms metinėms paminėti Vilniuje.)

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— **Lietuvoje** ir **Estijoje,** žinių agentūrų pranešimu, nebuvo minima gegužės pirmoji, kaip kad būdavo pirmiau, bet Latvijoje buvo švenčiama.

— **Nepriklausomos Lietuvos** užsienio reikalų ministeris Juozas Urbšys yra pakviestas tarti žodį Baltijos asamblėjos pirmajame suvažiavime Talino mieste, kuris rengiamas visų trijų respublikų gegužės 13 ir 14 dienomis.

— **Baltijos** asamblėjoje pirmininkaus visų trijų frontų ar sąjūdžių pirmininkai: V. Landsbergis, D. Ivanas ir M. Hin. Pranešimus padarys Lietuvos atstovai prof. Kazimiera Prunskienė, filosofas Bronius Kuzmickas, filosofas Arvydas Juozaitis, Kazimieras Uoka.

— **Sąjūdžio** spaudos centro vadovas Rimantas Kanapienis sveikina lietuvių organizacijas užsienyje ir jų veikėjus, kurie dirba lietuviškumui.

Sąjūdį Tallino suvažiavime atstovaus A. Juozaitis, K. Uoka, O. Balakauskas, Z. Vaišvila ir A. Butkevičius.

— **Rumšiškėse** įvyko praėjusį savaitgalį Žaliųjų suvažiavimas. Zigmas Vaišvila, vienas didžiausių veikėjų ekologinėje srityje, buvo išvykęs į Paryžių dalyvauti Europos penktajame Žaliųjų partijų suvažiavime, kuriame be jo dar dalyvavo V. Antanaitis ir R. Grinevičiūtė. Jų kelionę finansavo Prancūzijos, Švedijos ir Olandijos Žaliųjų partijos, praneša Sąjūdžio Informacinė agentūra.

— **„Lietuvos"** ansamblis paminėjo ypatingą sukaktį Vilniaus sporto rūmuose. Tai 7000 koncertas! Žiūrovai nuoširdžiai priėmė lietuvių kompozitorių, poetų, dailininkų, choreografų kūrybos deimančiukus, kuriuos pateikė šiame koncerte „Lietuva". Tai ne etnografinis, bet profesionalus menas, tačiau subrandintas lietuvių liaudies kūrybos. Jame skambėjo Švedo, Dvariono, Pilypaičio, Sasnausko, Klovos, Kutavičiaus, Juozapaičio, Brazinkso, Povilaičio dainos. Pasibaigus koncertui, visi kartu sustoję dainavo „Lietuva brangi".

Patarimas prezidentui eiti vidurio keliu

„Status Quo — Plus" politika

Washingtonas. — Vyriausybės patarėjai, kaip praneša Baltųjų rūmų pareigūnai, patarė prez. Bushui užimti vidurio liniją ryšium su Gorbačiovo vedama politika. Tos rekomendacijos yra pavadintos „Status-quo plus" politika ir išdėstytos slaptame rašte, kurį paruošė vyriausybės specialistai, išnagrinėję buvusią ir dabartinę amerikiečių-sovietų politiką.

Šios analizės paruošime dalyvavo CIA, Valstybės departamento, Gynybos departamento ir Saugumo Tautinės tarybos atstovai. Jų padaryta išvada yra, jog pasikeitimai Sovietų Sąjungoje bus tęsiami per visą Busho administracijos kadenciją, nežiūrint jeigu Michailas Gorbačiovas būtų pakeistas ir kitu sovietų vadu.

Ar atsargumas nebereikalingas

Yra žinoma, kad prez. Bushas, Saugumo tarybos pirmininkas Brent Scowcroft ir jo pavaduotojas Robert Gates nori laikytis atsargumo politikos santykiuose su Maskva. Bet kiti Baltųjų rūmų patarėjai mano, kad toks atsargumas nebereikalingas, kai vyksta dideli persitvarkymai Sovietų Sąjungoje, kurie esą galėtų tik padėti amerikiečių-sovietų ryšiams. Prezidentas šios analizės klausimu dar nėra pareiškęs savo nuomonės. Analizę sudaro 30 puslapių raštas. Vyresnysis pareigūnas, kuris buvo už šios analizės paruošimą, pasakė, jog dar nežinia kiek ši studija turės įtakos į prezidento sprendimus ir jo artimiesiems patarėjams. Saugumo taryba taip pat susipažįstanti su minėta analize.

Kai kurie tos studijos aspektai jau pradėjo ryškėti administracijos darbuose. Valstybės departamento sekretorius James Baker III sutinka su idėja,jog reikia kartu su sovietais bendradarbiauti prieš terorizmą. Amerika taip pat galinti atsisakyti cheminių ginklų Vakarų Vokietijoje, kas buvo rekomenduota minėtoje studijoje. Amerika taip pat jau prašė Maskvą nebesiųsti ginklų į Nikaragvą. Jei Sovietai norės bendradarbiauti, tai jie turėtų sulaikyti ginklų siuntimą Trečiojo pasaulio kraštams.

Vyksta į Maskvą

Baltųjų rūmų vyriausieji pareigūnai studijuoja nusiginklavimo pasiūlymus tolimųjų nuotolių raketų klausimais. Sovietai šioje srityje yra toli pažengę, bet Busho vyriausybė tik pirmą kartą praėjusį trečiadienį svarstė tuos ginklų kontrolės reikalus. Valstybės departamento sekretorius James Baker III kitą mėnesį vyksta į Maskvą ir atnaujins nusiginklavimo diskusijas. Sovietų vadas Gorbačiovas, būdamas Londone, priekaištavo Busho administracijai už tų diskusijų delsimą, kai jis kalbjosi su Britanijos premjere M. Thatcher.

Dvi studijos dalys

Minėta politinė studija susideda iš dviejų dalių: sovietų vidaus politikos kryptis ir Amerikos politika su Maskva. Sovietų linkmės politiką aptarė arba paruošė Centrinė Žvalgybos agentūra CIA, o Amerikos politiką Maskvos atžvilgiu paruošė Valstybės departamentas. Šiuos raštus komentavo ir kitos valdžios agentūros.

Studijoje pastebima, kad Gorbačiovas išsilaikys Sovietų Sąjungos vadovavime. Pripažįstama, kad politinis ir ekoniminis persitvarkymas, kai jis perėmė Sovietų Sąjungos vairą, yra padaręs daug pažangos, tačiau reikės dešimtmečių, kol sovietų ekonomija pradės nešti norimus vaisius.

Už daugiau reformų

Studijos ekspertai sutinka, kad niekas negali atspėti, kokie yra Sovietų galutiniai tikslai. Vykdomos reformos galbūt yra daromos tik taktiniais tikslais, kad būtų sustiprinta Sovietų sistema ir per tą laiką pasiruošta naujoms lenktynėms su Vakarais. Sunku patikėti, kad būtų einama prie kelių partijų sistemos. Amerikos politika turinti būti pagrįsta ne Gorbačiovo išsilaikymu, bet vadovaujantis Amerikos interesais. Saugumo tarybos narys R. Gates pasisako už žymiai didesnes reformas Sovietų Sąjungoje, negu kad dabar reikalaujamosios.

„Status-quo plus" politika privalo reikalauti regionalinių konfliktų išsprendimo Afrikoje, ypač Etiopijoje ir Somalijoje, neskaitant Angolos ir Namibijos problemų.

Didelis nuomonių skirtumas yra prekybos klausimuose. Prekybos departamentas pageidauja žymiai liberališkesnės komercinės politikos, bet Gynybos departamentas tam labai priešinasi.

Studijoje pasisakoma už Sovietų Sąjungos spaudimą, kad būtų pilnai įgyvendintos visos žmonių teisės.

„Antis" Europoje

„Antis" skraido po Europą. Šis lietuviškojo roko muzikos ansamblis praėjusį sekmadienį koncertavo Wunsiedelyje, o vėliau koncertuos Vienoje „Wiener Stadfest" festivalyje ir Salerno, Italijoje, festivalyje, kurį ruošia Romos miesto vadovybė. Su koncertais po Europą „Antį" pakvietė tarptautinės organizacijos „Inter-Art" vadovybė, kuri praėjusiais metais juos išklausė Italijoje. Šiam ansambliui vadovauja Algirdas Kaušpėdas. Ansamblis atlieka trijų dalių programą: pirmoji — „Stagnacija", antroji — „Karas" ir trečioji — „Pergalė". Dainuojama lietuvių kalba. Festivaliuose dalyvaus ir kitų valstybių Roko grupės.

KALENDORIUS

Gegužės 2 d.: Atanazas, Meilė, Eidmantas, Švaistas.

Gegužės 3 d.: Pilypas ir Jokūbas, apaštalai. Arvystas, Dievonis, Juvenalis, Drebulė, Nerutė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:48, leidžiasi 7:48.

Temperatūra dieną 54 l., naktį 37 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

APSIŠVIETIMAS IR SUŽMONIŠKĖJIMAS TOLINA KRŪTIES VĖŽĮ (3)

Tik per mediciniską šviesą ir per nusiteikimų sutvarkymą moteris gali tikėtis bent kiek atsitolinti nuo krūties vėžio.

Šių dienų mediciniška tiesa

Netvarkingos, apsnūdusios lietuvės elgiasi su savo kūnu, protu ir nusiteikimais panašiai, kaip tas laivu keliautojas, kuris skaldo to laivo dalis, kad turėtų kuro. Kaip reikiant nesitvarkančios mūsiškės daugeriopai alina savo kūną: jį nutukina, nugirdo, išrūko, neišjudina, perrūgština, persaldina ir dar keleriopai kitaip jį naikina, įskaitant kavos po pustuzinį puodelių per dieną gėrimą ir šio skyriaus niekinimą, kam čia primenama joms šis nesveikas elgesys.

Kad ir štai tūla Floridos gyventoja, sakosi skaitanti šį skyrių ir skundžiasi, kad negalinti sutvarkyti savo kraujuje cholesterolio perviršiaus, nors ji liesai valganti. Ji prašo prisiųsti jai Alvudo dietą — ji užmokėsianti. Tai klasiškas apsileidusios lietuvės pavyzdys.

Šios dietos ovo-lacto vegetariškas maistas geriausiai padeda kovojant su skleroze, sunormuodama kraujuje riebalų perviršium. Ji buvo paskelbta šioje vietoje jau du kartu nemokamai. Taip ir išeina, kad kai kokį lietuvį ir bažnyčioje muša. Yra žmonių, kuriems nė Dangus negali padėti. Tokie labai nesitvarko savame gyvenime. Tokie tik tada žegnojas, kai trenkia perkūnas.

O mes kiekvienas galime ir turime susitvarkyti be jokio perkūno pagalbos. Turime dabar reikiamai rūpintis sava sveikata, o ne tada, kai ji jau yra nesurandamai prarasta. Užtai mes visi atgimkime su šiuo pavasariu: kelkimės tvarkingam gyvenimui, reikiamai savo kūno, proto ir nusiteikimų priežiūrai. Tik tada mūsų sveikatos vežimas ims riedėti reikiama kryptimi. Turi galų gale išnykti mūsiškių tarpe tiesiog neįtikėtini apsileidėliai.

Štai vienas mūsiškis už šimtą žaliukų parsineša Chicagos vidurmiestyje iš sutikto nepažįstamo apgaviko visą terbą be etiketės, be vaistinės vardo „vaistų", kurie buvo pažymėti tik „for nerves", „for ulcer", „for hemorrhoids", „for gas" ar „for arthritis". Jis atsinešė tuos „medikamentus" parodyti čia rašančiam. Buvo patarta visus juos mesti lauk ir niekada šitaip kvailai nesielgti. Bet kur tau jis paklausys, tai papaikėlio elgesys: jis vaistus vieną po kito vartojo tol, kol pradėjo jo kūną mėlynom poodinėm dėmėm pilti. Tada jis vėl kreipiasi, prašydamas pagalbos. Jam paaiškinta, kad kraujas nuo vartotų nežinomų chemikalų sugedo ir pavojus yra kad smegenyse kraujas gali išsilieti. Nusiųstas ligoninėn mūsiškis tik per prievartą, per grasinimą atsakyti jam butą Lietuvio sodyboje leido išmesti visą bušelį „medikamentų", jo per eilę metų surinktų ir dabar dar naujai nusipirktų.

O štai vėl mirtinas apsileidimas ir dėl to perankstyvas akių užmerkimas visam laikui: tik 40% moteriškių sutinka, leidžiasi be atlyginimo (Cook apskr. ligoninėje) savų krūtų X-RAY nuotrauką (mamogramą) padaryti ankstyvo vėžio krūtyje susekimui. Kitų 60% nepaiso tokio patarimo. Tai mirtinai pavojingas apsileidimas. Chicagoje krūtų nuotrauka („mammogram") kainuoja apie 86 dol. Ji moteriškei patogi, ne skausminga ir apdrauda ją padengia.

Nesiorientuojančiosios tvirtina, kad joms krūtų neskauda ir jose nėra guzo, todėl joms krūtų nuotraukos nereikia. Kitaip sakant, netrukdykit joms toliau snūduriuoti. Visai kitaip prabyla šio krašto draugija kovai su vėžiu (American Cancer Society). Ji turi didžiausią patyrimą gydyme vėžio moters krūtyje. Todėl ji pataria pirmą kartą daryti krūtų x-ray nuotrauką sulaukus 35-40 metų. Po to pataria tai padaryti kas antri metai iki 40-50 metų. O po 50 metų — kasmet padaryti.

Mamogramos reikalai

Su tokiu minėtos draugijos patarimu noriau sutiks moterys tada, kai jos supras mamogramos naudą ir reikšmę. Ji įgalina susekti tokį vėžį krūtyje net ir tada, kai jis dar jokių ženklų nerodo, jokių nusiskundimų moteriai dar nesukelia. Tokiu būdu anksti krūties vėžį susekus, esti didesnė galimybė nuo jo pagyti, palyginus su jo gydymu, kai jis jau pasireiškia guzo pavidale ir nusiskundimais.

Minėtos draugijos Chicagoje pirmininkas dr. David Winchester tvirtina, kad šiame reikale ir tūlas gydytojas apsileidžia. Dabar jau moterys ima skųstis, kad jų gydytojai visai nė nekalba apei mamogramą. Už tai visos lietuvės imkite savo likimą į savas rankas kas mėnuo tikrinkitės savas krūtis pačios ir leiskite bent kartą metuose jas patikrinti gydytojui ir būtinai reikalaukite dabar, ne kitą kartą, mamogramos. Tik taip trejopai elgdamosios (pačios tikrindamos, gydytojo tikrinamos ir mamogramą pasidarydamos), jūs išvysit krūties vėžio giltinę už Uralo, žemės galo.

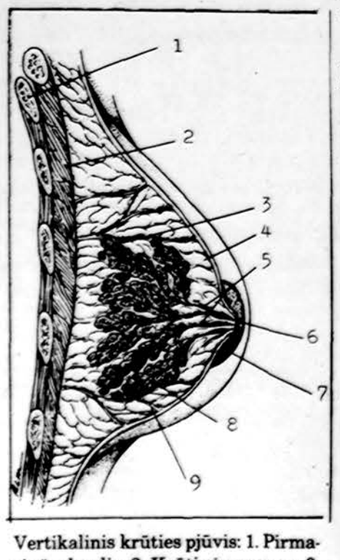

Vertikalinis krūties pjūvis: 1. Pirmasis šonkaulis. 2. Krūtinės raumuo. 3. Pūslelės. 4. Riebalai. 5. Pieno kanalėliai. 6. Spenelis. 7. Areola (tamsesnės odos dalis apie speneli)., 8. Skiltis. 9. Cooperio makštis (ligamentas). Vėžys gali išsivystyti skiltelėse ar pieno kanalėliuose.

Didesnis apsišvietimas yra būtinas

Visi, ypač visos rūpinkimės kuo daugiau žinių įsigyti apie krūties vėžį. Tiek pacientės, tiek dar sveikos, tiek jūsų vyrai ir kiti šeimos nariai turi geriau suprasti ir tinkamiau tvarkytis krūties vėžio reikaluose.

Šis skyrius prašyte prašo visas ir visus kiek galima geriau apsišviesti krūties vėžio reikaluose. Sužinokime tos ligos simptomus, diagnozę, gydymą turint tą ligą, o labiausiai sužinokime apie apsisaugojimą nuo vėžio bei jo ankstyvą susekimą. Visi stenkimės daugiau tuo reikalu įsigyti žinių iš gydytojų, gail. sesers ir kitų apsišvietusių medicinos srityje žmonių.

Apie krūtų ir kitų organų vėžį žinios smarkiai gausėja. Tyrinėtojai, remiami šio krašto vėžio instituto (The National Cancer Institute, trumpiau NCI) sužinojo geresnių metodų krūties vėžio susekimui, diagnozavimui ir gydymui. Turima vilties, kad ateityje sėkmingiau bus gydomas didesnis moterų skaičius.

Mes lietuviai gilinkimės į krūties vėžio reikalus ir išmokime tuo reikalu naujų terminų. Nesakykime, kad tas man visai nesvarbu, nes aš neturiu tos ligos ir mano šeimoje jos nebuvo. Į vandenį spjauti niekada neverta, nes gali prisieiti juo naudotis.

Daugiau žinių apie krūtį

Krūtis yra liaukinis organas, gaminantis pieną. Kiekviena krūtis yra padalinta į 15-20 skilčių (lobes) paskirstytų kaip ramunės žiedlapiai. Kiekviena skiltis yra padalinta į skilteles, kurių kiekviena baigiasi tuzinais skaičiuojamomis, pieną gaminančiomis pūslelėmis. Visos tos skiltys, skiltelės ir pūslelės yra sujungtos su pieniniais latakais. Pastarieji atsiveria spenelyje („nipple"), kuris yra tamsios odos vietos, vadinamas areola.

Didesnę dalį krūties sudaro riebalai, kurie užpildo tarpus tarp krūties sudedamųjų dalių. Raumenys dengia šonkaulius ir yra po krūtimi, bet jie neįeina į krūties sudėtį (žiūr. pavyzdį).

Kas yra vėžys?

Vėžys yra ligų grupė. Jų daugiau negu šimtas skirtingų rūšių, įskaitant ir keletą skirtingų krūties vėžio formų. Visi vėžiai turi vieną bendrą savybę: jų celės nenormaliai dauginasi ir suardo kūno sveikus audinius, užuot kad juos statytų ar pataisytų. Sveikos kūno celės augina kūno audinius. Jos tvarkingai pačios atsistato. Tuomi užlaikomas geras kūno pataisymas.

Kartais kai kurios kūno celės praranda pajėgumą savo augimą ir kryptį. Tada jos pradeda per greitai daugintis ir augti be jokios tvarkos. Yra pagaminama per daug medžiagos ir taip susiformuoja augliai — guzai. Pastarieji gali būti piktybiniai ir nepiktybiniai.

1. Nepiktybiniai augliai, guzai, tumorai nėra vėžys. Jie neišsiplečia į kitas kūno dalis ir retai kada gresia žmogaus gyvybei. Dažnai tokie augliai prašalinami operacijos pagalba ir jie nėra linkę kartotis.

2. Piktybiniai augliai yra vėžys. Jie gali užimti ir sunaikinti šalimais esančius sveikus audinius ir organus. O įėję į kraujotakos ar į limfinę sistemą vėžio dalys — celės, gali pasklisti — metastazuotis po visas kitas kūno dalis ir ten sudaryti naujus guzus, auglius, tumorus. Nors ir prašalinsi vėžinį guzą, vėžys kartais gali kartotis, nes vėžinės celės gali būti toliau paplitusios.

Kadangi vėžinis auglys gali plėstis, ligoniui yra svarbu, kad gydytojas tą auglį surastų kuo anksčiausiai ir sužinotų, ar jis yra piktybinis ar nepiktybinis. Mat, tik kai vėžio diagnozė yra nustatoma, tik tada jis pradedamas gydyti.

Išvada. Apsileildus krūties vėžio tikrinime pačioms moterims, nesilankant bent kartą metuose pas gydytoją krūtų patikrinimui ir nepadarant x-ray pirmosios krūtų nuotraukos sulaukus 35 metų, esti vaikiškai žaidžiama su užtaisytu ginklu. Šitaip toliau nė viena mūsiškė neturėtų elgtis. Tik tada nė viena lietuvė nelies nė vienos ašaros dėl pavėluoto krūties vėžio susekimo. Daugiau tuo reikalu kitą kartą.

Pasiskaityti. US Department of Health: *Breast Cancer.*

Po Bendruomenių posėdžio Detroite balandžio 14-15 dienomis. Iš kairės: Milda Lenkauskienė, PLB švietimo komisijos vadovė, dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, Irena Lukoševičienė, PLB kultūros komisijos pirmininkė.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

LB SUVAŽIAVIMAS

JAV LB Floridos apygardos suvažiavimas bus gegužės 6 d., šeštadienį, Floridos Amerikos Lietuvių klube, 4880 — 46th Ave. N., St. Petersburge.

Atstovų ir svečių registracija prasidės 9:30 val. ryto. Suvažiavimą atidarius bus sudarytas prezidiumas ir perskaitytas praeito suvažiavimo protokolas. Po to bus pranešimai iš apylinkių ir apygardos valdybos bei kontrolės komisijos.

Bus svarstomi veiklos planai ateičiai ir išnešamos rezoliucijos.

Po trumpos pietų pertraukos girdėsime kun. dr. Eugenijaus Gerulio paskaitą „Varpo" tema. šie metai yra „Varpo" metai.

6 val. vakare ten pat rengiamas šaunus suvažiavimo baigimo banketas su menine programa, kurią atliks Daytona Beach ir St. Petersburgo apylinkių artistai. Bus karšta vakarienė ir labai gera muzika šokiams.

Bilietus į banketą 12 dol. auka asmeniui ar stalus po 10 asmenų iš anksto užsisakyti pas apygardos iždininkę Onutę Šiaudikienę tel. 813-360-0480. Prie įėjimo bilietai nebus parduodami.

Lietuvių Bendruomenė ir jos vienetų veikla yra visų lietuvių reikalas, todėl visi kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti, duoti pasiūlymus ir kartu su mumis pasilinksminti.

Iki malonaus pasimatymo suvažiavime!

Floridos apygardos valdyba

Daytona Beach, FL

ATSISVEIKINAME Į ŠIAURĘ GRĮŽTANČIUS

Žiemos šalčiams artėjant iš šiaurės į Daytona Beach paatostogauti, aplankyti savus draugus ar žiemas praleisti atvyksta nemaža lietuvių. Šiais metais taip pat tokių svečių nestokota.

Jų tarpe kasmet čia žiemos mėnesius praleidžia, savas nuosavybes turintys Viktorija ir Algis Karaičiai, „Gintaro" vasarvietės savininkai iš Union Pier, Mich. Valentina ir Pranas Barai, spaustuvės bizniu besiverčią Philadelphijoj. Tai aktyvūs visuomenininkai, uolūs Lietuvių Bendruomenės ir Daytona Beach apylinkei priklausantys nariai. Čia atostogaudami, jie aktyviai jungiasi į lietuvišką šios kolonijos veiklą, turi progos aplankyti daugelį draugų. Jie ypač domisi Lietuvoje dabar vykstančiomis permainomis ir išeivijos lietuvių gyvenimu. Jie savo aukomis dažnai stipriai paremia LB, LF ir spaudos darbus.

Viktorija ir Algis Karaičiai „Gintaro" vasarvietę įsigijo prieš dvidešimt aštuonerius metus. Tai graži vieta ant Michigano ežero kranto. Pradžioje čia atostogaudavo išimtinai lietuviai. Vasarvietėje vykdavo įvairūs organizacijų suvažiavimai, pramogos, savaitgaliais liepsnodavo aikštėje laužai, kur geras programas atlikdavo ne tik vyresnieji talentai, bet ypač gražiai pasirodydavo čia atostogaują vaikučių būriai. Buvo leidžiamas leidinėlis „Ešerio uodega", tai humoro savaitraštukas, kuris atspindėdavo ne tik „Gintaro", bet ir visos Union Pier vasarvietės lietuvių gyvenimą. Į laužų programas susirinkdavo iki 300 žmonių. Sekmadieniais po atviru dangum vykdavo ir tebevyksta lietuviškos pamaldos, kurias taip pat lanko Union Pier gyventojai ir atostogautojai.

Kasmet „Gintare" atostogauja iki 150 šeimų. Šiuo metu atostogautojai kinta, daugiau jau susilaukiama amerikiečių. Bet dar šia gražia vieta naudojasi ir nemaža lietuvių.

V. ir A. Karaičiai su stambiais įnašais yra įstoję į LF, įrašę ir savo vaikus Gintarą ir Aušrinę, kurie kasmet didina LF savo įnašus. Uoliai ir stambiomis sumomis remia lietuvių spaudą. Ją gausiai prenumeruoja ir ja naudojasi vasarotojai. Šiais metais čia atostogaudami per LB vasario 16-tosios proga pagalbos Lietuvai fondui paaukojo 200 dol., atsisveikindami LB apylinkės valdybos darbams paremti įteikė dar 50 dol.

Išvykstantiems į šiaurę šiems kultūrinių darbų rėmėjams linkime džiaugsmo, sveikatos prie gražiųjų Michigano krantų, gražiame savame „Gintare".

Vincenta ir Pranas Barai čia irgi praleido visą žiemą, aktyviai dalyvavo šios kolonijos lietuvių gyvenime. Vasario 16 proga LB darbams ir Lietuvos pagalbai aukojo 150 dol. O išvažiuodami per Lietuvių Fondo įgaliotinį įstojo į Lietuvių Fondą nariais su 300 dol. pradiniu įnašu. Taip pat jie į LF įrašė savo dukrą Renatą ir žentą Liną Kučus su 200 dol. pradiniu įnašu.

Pranas Baras Philadelphijoje daugelį metų vadovavo savo spaustuvei, kurioje buvo spausdinama įvairių knygų ir leidinių ir lietuvių kalba. V. ir P. Barai taip pat čia turi savo nuosavybę prie Atlanto vandenyno ir mielai praleidžia žiemos mėnesius, drauge aplankydami ir daugelį savo čia jau iš anksčiau gyvenančių draugų.

Atsisveikinant mielus šiauriečius linkim šiaurėj praleist vasarą ir su skrendančiais paukščiais, vėl sugrįžti žiemą į gražiąją Daytoną Beach.

Jurgis Janušaitis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KINŲ DEMONSTRACIJA CHICAGOJE

Kinai studentai bei juos remiantieji demokratijos šalininkai balandžio 28 d. demonstravo Chicagoje, paremdami Kinijoje demonstruojančius studentus, reikalaujančius, kad vyriausybė duotų daugiau laisvės gyventojams ir grąžintų demokratines teises.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.o.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Lietuviai vaikai ir jaunuoliai

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE

Nors bėganti laiko srovė daug ką nusineša su savimi užmarštin, tačiau yra ir neužgydomų žaizdų, kurios tebėra gyvos ir liks atmintyje šimtus metų, kol gyvens tauta. Tai baisūs 1941-1953 metai, žinomi žudynėmis, kankinimais — depresijų metai.

Mūsų tautos naikinimas, žiūrint iš okupantų taško, buvo labai apgalvotas ir planingai pravedamas. Tie, kurie suiminėjo, kankino, tardė, trėmė ir žudė, žinojo, ką ir kada suimti. Taigi buvo ištremta geriausioji, gyvastingiausia tautos dalis: inteligentija, mokytojai, mokslo žmonės, organizacijų veikėjai, sumaniausi ūkininkai. Apie 50%, taigi pusė visų tremtinių, buvo kūdikiai, vaikai, paaugliai, jaunuoliai. Buvo nuo tautos atskiriami ir naikinami geriausi lietuviai, o tuo tarpu paliekami okupuotame krašte menkesnės vertės gyventojai.

Ligi pereitų metų vidurio, kai pradėjo reikštis Sąjūdis, okup. Lietuvoje nebuvo jokios realios galimybės viešai skelbti duomenis apie trėmimus, žudymus. Bet vis dėlto į užsienį prasiveržd avo kai kurie kaliniai, iškentėję Sibiro kančias. Jų atsiminimus ir kitus raštus leido išeivija. Turime tad nemaža šios srities dokumentinių raštų — atsiminimų. Štai dalis jų, kuriuos pateikė iš tremties grįžę: B. Armonienė (liet. ir anglų k.), Stp. Rūkienė, A. Tolis, El. Juciūtė, H. Tautvaišienė (anglų k.), M. Strimaitytė-Mėlienė (liet. ir anglų k.). Ava Saudargienė, J. Kreivėnas ir kt. Daug liudijimų paskelbta išeivijos žurnaluose, laikraščiuose. Kun. J. Prunskis iš įvairių leidinių surinko apie 50 liudijimų, kuriuos gražiai išleistoje iliustruotoje knygoje „Lietuviai Sibire" pateikė Amer. Lietuvių Bibliotekos leidykla. Akademinės skautijos leidykla J. Dainausko rūpesčiu išleido Sibiro lietuvių poezijos knygą, paruoštą „Klajūno", kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo į JAV-bes neseniai atvykęs dr. Alg. Statkevičius. Kiek teko girdėti, savo atsiminimus iš kalėjimo bei tremties laikų pas mus rašo dr. Vyt. Skuodis, Pov. Vaičekauskas ir kiti. Tai išeivijos duoklė Lietuvai.

*

Bet atėjo laikas, kai ir okup. Lietuvoje galima ne tik rašyti, bet ir skelbti spaudoje ir knygomis lietuvių kalinių bei tremtinių kančias. Visa eilė oficialių laikraščių paskelbė daugybę šiurpių atsiminimų. Šiomis dienomis mus pasiekė ir pirmas stambesnis leidinys. Tai „Vyturio" knygų leidyklos 305 puslapių knyga „Amžino įšalo žemėje". Prie jos dar pridėta 16 puslapių — 30 iliustracijų ta pačia tema. Iš spaudos sužinome, kad Lietuvoje bus ir toliau leidžiamas „Tremties archyvas", kurio pirmoji kregždė ir yra „Amžino įšalo žemėje".

Leidinį spaudai paruošė ir liudijimus sutelkė Aldona Žemaitytė. Ji knygos įžangoje rašo, kad „keičiasi kartos, ir tolsta nyki, bespalvė tremtinių vargo žemė, kurioje šlamėjo svetimi miškai, pro šalį plaukė nesvetingos upės, mirtimi alsavo leduotas vandenynas, o kasdieniai palydovai buvo šaltis, badas, ligos, vėliau, kiek prakutus — skurdas, neteisybės ir neatskiriamas Tėvynės ilgesys... Atsidūrusieji Sibire su pirmaisiais genocidinio trėmimo srautais patyrė visą grumtynių už gyvastį siaubą".

Knygoje pateikta keliolika jų pačių užrašytų ar knygos bendradarbių rekorduotų trėmimo metu buvusių jaunų žmonių liudijimų: Marytės Kontrimaitės (tada dviejų metų), Dalios Grinkevičiūtės (14 m.), Antaninos Garmutės (13 m.), Antano Abromaičio (9 m.), Paulinos Jurpalytės-Motušienės (9 m.), Simono Narbuto (16 m.), Napalio Kitkausko (16 m.) liudijimai. Prof. Vytautas Jakelaitis užrašinėjo atsiminimus Jūratės Marcinkevičiūtės (tremties metu 4 m.), Algirdo Marcinkevičiaus (6 m.), Algio Geniušio, A. Ulevičiaus, Vyt. Majoro.

*

Žinoma, šie keliolikos asmenų atsiminimai yra tik pradžia didžiojo darbo — išsamesnės lietuvių tremtinių kančių dokumentacijos, kuri dar yra prieš akis. Pažymėtina, kad kai kurie grįžę tremtiniai rašė savo atsiminimus dar tada, kai už jų rašymą grėsė didžiulė bausmė, pakartotinis grįžimas į tą pačią ar kitą Sibiro tremties vietą.

Šiurpių atsiminimų labai daug ir, norint bent šiek tiek įsigyventi į tremtinių ano meto būklę, reikia minėtą knygą perskaityti ir tai gal ne vieną kartą.

Verčiame knygos lapelius. Marytė Kontrimaitė ilgesnėmis eilėmis rašytuose prisiminimuose, be ko kita, rašo: „Kai mus atvežė (klausiama ‚kiek tau metų?'), mokėjau parodyti du pirštelius". Toliau ji klausia: „Mus vadinot banditais, (jūsų valia), bet kūdikis kuo nusikalto?" O dar toliau: „Aukso kasyklų krašte, barake, surėstam iš storų netašytų rąstų, — nė trupinėlio duonos, nė skatiko jai nusipirkti..."

Be galo šiurpūs Dalios Grinkevičiūtės atsiminimai „Lietuviai prie Laptevų jūros". Ištraukėlė: „O mes pasilikome negyvenamoje Trofimovsko saloje be pastogės, be šiltų rūbų, be maisto, visiškai nepasiruošę žiemojimui Arktikoj". Tremtiniai veždavo rąstus už 7-10 km, įsikinkę į virvių pavalkus, deja, ne sau, o viršininkų bei čekistų butams apšildyti. Už pavogtą kurui lentgalį — keleri metai kalėjimo. „Vaikai mirė vienas po kito, du berniukai suomiai, 12 ir 13 metų, tame našlaičių barake pasikorė". Dalia pateikia ir visą eilę žuvusių pavardžių: pulk. Dundulis, mokyt. Totoraitis, direkt. Daniliauskas... Šia proga ji iškelia lietuvius tremtinius mokytojus, „kilniausios profesijos žmones", kurie ir Arktikoje, šaltuose barakuose stengėsi mokyti lietuvių vaikus gimtosios kalbos, istorijos, rašto.

Paulina Motušienė liudija: „Pečioros upės dugnas nuklotas lietuvių kaulais, o žemėje daug supilta kauburėlių lietuviams. O platumo Pečiora kaip keturi Nemunai prie Kauno". Kad galėtų nusipirkti maisto, ji parduodavo savo kraują, kurio labai mažai teturėjo ir jį nuleidus apalpdavo. Šiurpūs ir visų kitų autorių atsiminimai. Bet juos reikia patiems perskaityti.

Mus pasiekė žinia, kad „Amžino įšalo žemėje" knyga, gal tūkstanties egz. tiražu, pasieks išeivijos lietuvius. Taigi bus gera proga ją įsigyti, perskaityti. Juk Sibiro tremtinių kančios — mūsų tautos, taigi ir mūsų pačių kančios, Dabar Lietuvoje išleidžiama ir daugiau gerų knygų. Atėjo laikas jas pirkti, imti į rankas ir skaityti.

b. kv.

GRAUDŪS VERKSMAI NE IŠEIVIJOS MONOPOLIS

Užsispyrimas viešame gyvenime – stabmeldystė

VYTAUTAS VOLERTAS

Užsispyrimas naikina, žeidžia, griauna asmenų, šeimų, tautų gyvenimus. Tai stabmeldystė. Tai savęs garbinimas, neteisinga skriauda kitiems. Užsispyrėlis save veda pražūtin, nepalaužiamų nuomonių stumiamas. Jo net Dievas, jei juo tiki, nepalenkia. Pavyzdžių yra apsčiai. Štai Iranas, paskelbęs mirtį rašytojui Rushdie. Nuosprendis atsisuko prieš teisėjus: išgarsino autorių ir jo darbus. Jei kada musulmonai šią žmogžudystę įvykdytų, dėmė liktų šimtmečiams. (Nesakoma, kad autorius gerai pasielgė, niekindamas žmonių įsitikinimus. Tačiau žudymai nuomonių neapgina). Nei vienai pusei laimėjimo neatnešė Eastern oro linijos administracijos ir tarnautojų kivirčas. Nesverdami, kurioje pusėje buvo kaltė, matome dėmesio stoką pokalbininko nuomonei ir įtikėjimą savo teisingumu. Gera nesusilauks nei administracija, nei darbininkai. Pagaliau JAV senate demokratų ir prez. G. Bush susikirtimas dėl Tower. Nukentėjo visuomenė, mokesčius mokanti. Nukentėjo prezidentas, Tower, o labiausiai demokratai.

Tautos daugumos kietasprandiškumui atstovauja izraelitai, jų Wiesethal, jų sukurta OSI institucija. Arabai su PLO ir Yasir Arafat, bent dar labai neseniai teisingumo ieškojo kerštu, kaip ir izraelitai jo ieško. Amerikos juodieji yra daug išmintingesni už arabus ir žydus. Teisingumą jie supranta kaip gaunamas privilegijas dėl patirtų skriaudų. Keršto nelaiko visuomenine kovos priemone ir nuo individų išsišokimų atsiriboja. Izraeliui privilegijų neužteko.

Šios užsispyrimo šmėklos yra matomos. Bet tyliai kenčia tūkstančiai šeimų ne dėl neištikimybės, ne dėl išlaidumo, ne dėl apsileidimo ar tinginystės, bet dėl nepalaužiamo nuomonių skirtumo smulkmenose. Subyra tokios šeimos. Pasimeta tėvai. Susimaišo jų vaikai.

Vakar turtas, šiandien žaislas

Verta ir mums susižvalgyti. Marksizmo paveikti kai kurie lietuviai, senieji imigrantai, netikėjo lietuviška ir amerikietiška spauda, netikėjo pabėgėlių pasakojimais ir aklai pakluso stalinizmui, dėl ko iš jų šiandien šaiposi komunistai okupuotoje Lietuvoje. („Gimtasis kraštas", 1989 nr. 9.) S. J. Jokubka dar šiomis dienomis rašo: „ ‚Lietuvos Laisvės Lyga' yra nacionalistų ekstremistų judėjimas, siekiantis Lietuvoje atstatyti buržuazinį režimą" („Vilnis", 1989 nr. 3.). Pagal Jokubką yra ekstremistinis judėjimas, ne Lietuvai laisvės siekiąs, bet buržuazinio režimo. Jokubkai stalinistinio pobūdžio teroras yra priimtinesnis. Ar jis pritaria žudikams, Rainių miškelio įvykiams? Ar džiaugiasi lietuvių kankinimais kalėjimuose, jų mirtimi Sibire? Neįtikėtina, kad Jokubka ir jo raudonieji draugai būtų tokios sadistinės prigimties. Tai greičiau užsispyrimas, užblokavęs regėjimą ir klausą, sunaikinęs žmogų.

Užsispyrimas užšaldė LB ir Vliko santykius. Jis atskėlė RLB ir iki šiandien ją laiko pašaly. Ši stabmeldystė supurto ir vidinį LB gyvenimą: buvusi audra dėl Sužiedėlio istorinio darbo, nežinant, o vėliau užsispyrus nenorint žinoti teisybės, remiantis vien paskleista sąmoninga netiesa; konfliktai paskutinės šokių šventės rengime dėl mažniekių, pikti vertinimai šiandieninės padėties okupuotoje Lietuvoje.

Dėl Kavolio ‚supuvusio arklio' buvo teisingai sukeltas triukšmas. Dabar kai kas iš triukšmavusių Vyčio įteisinimą laiko nereikšmingu. Himnas, tautinė vėliava, kita simbolika, kurią ne vienas išdidžiai nešiojo švarkų atlapuose, jau vadinami žaisliukais. Lietuvoje vaikai, šiuos „žaisliukus" matydami, klaus tėvus, kas tai yra. Tėvų paaiškinimas pratęs tautinę orientaciją. Ar būtų daugiau laimima, jei tautinių simbolių niekas nematytų? Lietuvos istorijos paskleidimas taip pat nuvertinamas. Net drįstama teigti: „Užteks, kiek vyresnieji papasakos". Iš kur vyresnieji žinos? Pasakojimas lieka pasakojimu, o atspausdinta istorija yra dokumentas. Būtų nejauku, jei lietuvių augančioms kartoms reikėtų pasikliauti žodžiu perduodama tradicija, kaip yra tarp Amerikos indėnų ir tarp kai kurių užkampinių bendruomenių Kinijoje ar Indijoje.

Už simboliką niekas Lietuvos nepriklausomybės nepardavė ir neparduoda. Niekas negalvoja, kad Lietuva jau arti laisvės atsistojusi. Tokie užmėtinėjimai artėja prie demagogijos. Okupuotoje Lietuvoje pozityvių reiškinių matome, ir jų neigimas yra neteisingas mostas. Ar išleistų politinių kalinių vietų neužims nauji, niekas negali užtikrinti. Gal ten atsidurs ir žmonės, čia viešėję, kalbėję, vieno kito bolševizmo agentais laikyti. Nepasitikėjimas kiekvienu žmogum, atvykusiu iš antrosios pusės, nėra kilnesnis už ankstesnį tvirtinimą, kad visi pabėgėliai esą kriminaliniai nusikaltėliai.

Didžiausio kriminalisto imperija

Žinoma, negali būti visuotinio pasitikėjimo. Sovietų siekiai prilygsta caristinės Rusijos siekiams, imperializmui. Imperializmas ten prasidėjo Maskvos Didžiosios kunigaikštijos išsilaisvinimu iš totorių XV amžiuje. Rusijos imperializmas pasauliui nešė vergiją. Laisvųjų Naugardo ir Tverės miestų sunaikinimas, Pskovo, Smolensko, Lietuvos-Lenkijos užgrobimas. Carai įvedė baudžiavą, bolševizmas — kolūkius ir terorą. Jau Napoleonas kalbėjo, kad Rusija siekia Europos dominavimo. Jam buvo „sunku numatyti pasėkmes, nes Europai grėsmė (Rusijos — V.V.) yra rimta ir ji niekad nesiliaus". B. Hollweg, buvęs Vokietijos kancleris, 1914 rašė savo sūnui: „Rusija auga ir auga, virš mūsų plūduriuodama kaip košmaras". Po II pasaulinio karo ekspansiją tęsė Stalinas, jau ne Rusijos, bet komunizmo vardu. Apie Staliną Jugoslavijos komunistas M. Djilas štai ką tarė: „Nesvarbu, kokiu mastu matuotume, jis (Stalinas — V.V.) turi garbę būti didžiausiu kriminalistu istorijoje. (...) Jame sujungta Kaligulos bejausmis kriminalizmas su Borgijos gudrumu ir caro Jono Žiauriojo brutalumu. Taip kalbėjo bolševikas, nors „Tikras bolševikas savo asmenybę paskandina kolektyve, partijoje iki tokio laipsnio, kad atsisako įsitikinimų ir sutinka su partija — štai bolševiko egzaminas". Djilas šio egzamino, matyt, neišlaikė, o mūsų Jokubka — taip. Be to, „komunistui mėgti žmogų yra silpnybė".

Šitokia komunizmo doktrina. Ja remdamasis, Stalinas apgaudinėjo, žudė, siekė imperijos visoje Europoje. Nenuostabu, kad bijoma pasitikėti komunizmu ir Sovietais. Nepasitiki Europa. Nepasitiki Amerika.

Tačiau Djilas ir daugelis kitų doktrinos atsisakė. Gali tokių atsirasti tarp lietuvių, ypač šiuo metu. Kodėl kiekvienas iš okupuotos Lietuvos, net be negatyvių duomenų, turi būti laikomas niekadėju? Užsispyrimo iššauktas nusiteikimas. Jis veikia mūsų jaunesniąją kartą. Lietuvos reikaluose jie pradeda atsisakyti su vyresniais bendrauti, atsisako net išmintingų patarimų būti atsargiais.

Mūsų Lietuva kentė ir kenčia. Kas jai padeda, nėra nusikaltėlis. Net ir komunistas lietuvis gali atsigręžti. Atsigręžė Vincas Kudirka, iš lenkomanijos įsijungęs lietuvių judėjiman.

Graudūs verksmai dėl Lietuvos vargo nėra išeivijos monopolis. Nepavydėkime tiems, kurie ir Lietuvoje verkia. Jei vėl grįš teroras, pirmi nukentės Sąjūdį remią komunistai, pasisakę prieš savo partijos narius kriminalistus. Rainių miškelio ir panašūs skerdikai nei čia važinėja, nei Vilniuje demonstruoja. Lietuvių engikai stengiasi slinkti laisvėn atsukti terorizman. Turėkime bent kiek vilties, kad šitai nepasiseks.

Stasys Baras, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, atidaro visuotinį susirinkimą Jaunimo centre.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

ORĄ ATŠALDANTIS PURŠKALAS

Vasaros karščių metu temperatūra uždarame automobilyje gali pasiekti 120 F. Fizikas ir buvęs kolegijos profesorius Domingo K. L. Tan neseniai užpatentavo purškalą, kuris, pasak jo, moment atšaldo automobilio vidaus temperatūrą iki 75-80 laipsnių F. Šio purškalo, kuris iš esmės yra alkoholio ir vandens mišinys, veiksmingumas pagrįstas dujų judėjimo teorijos dėsniais. Kai karšto oro molekulės atsitrenkia į purškalo lašelius, jos netenka didelės dalies savo judrumo (energijos) ir atšala, o vanduo išgaruoja. Šio purškalo — Instant Car Kooler — 20 uncijų, kurio pakaks 10 kartų mašinai atšaldyti, laukiant kol oro šaldytuvas perims, kainuos tarp 3 ir 4 dol.

TREMTIES KELIU

ANTOSĖ MAKARAITĖ

9

Atvažiavome, kaip sakiau, tik vasariniais drabužiais, šilkinėm, kartūninėm suknelėm, su basutėm. Bateliai suplyšo jau kelionėje. Reikėjo susirūpinti šiltais drabužiais. Namie buvo išaustas rietimas raudonos vilnonės medžiagos antklodėms. Jį atsivežėme. Mama pasiuvo kelnes su vata, tokius vatinius puspalčius ir kojines — batus. Pas komius išsimainėme trumpučių veltinių, suplyšusių kaliošų gumos. Ir taip raudonos vaikščiojome. Dar pas komius gavome lyg apkloto skiautes — tai buvo mūsų skaros. Vasarą su tais vatiniais per šilta, o ir tausojame juos žiemai, tai iš maišų pasisiuvome sijonus, palaidines. Atrodėme nelyginant baidyklės. Bet ir tie drabužiai greit suplyšo. Lopėme tuos maišus, siuvome — reikėjo ir dėl padorumo, ir nuo uodų kuo nors pridengti kūną.

O aplinkui buvo tik nelaimingieji.

Drauge su mumis Žešarte buvo Juzefa Gečienė. Nelaiminga Gečų šeima. Jis buvo Švėkšnos gimnazijos sporto mokytojas, o ji prieš metus baigusi gimnaziją. Jie buvo susituokę tik bažnyčioj, o civiliškai nesusirašę. Gečienė nebuvo įtraukta į tremtinių sąrašus. Kai atėjo Gečo vežti, jai liepė pasitraukti — sąrašuose nėra, bet ji pasakė: „Kur jis, ten ir aš. Drauge kentėsime, jei reikės — mirsime drauge". Dar Naujojoj Vilnioj jai leido pasitraukti, bet ji sutiko būti įrašyta į sąrašą, kad tik drauge su vyru. Įrašė. O tuo tarpu, kai ji su kareiviais tvarkė tuos dokumentus, vyrą iššaukė iš vagono — atskyrė. Grįžusi jo neberado. Baisus verksmas sklido visame vagone. Dabar jau įrašyta, — ir nebepaleido. O ji buvo nėščia. Žiemą gimė berniukas. Mūsų mama jį pakrikštijo Voldemaru. Kuo kūdikį maitinti? Motina išsekusi — pieno nė lašelio. Veltui ji kūdikė glaudė prie krūtinės. „Atiduočiau aš ir kraują, kad tik jis būtų gyvas, pamatytų tėvą..." Girdė kūdikėlį vandeniu, pridėdama truputį cukraus. Veidukas buvo susiraukšlijęs kaip senelio, verkė — valgyti prašė, gyventi norėjo, bet ir rėkti neturėjo jėgų, tik inkštė... Rodėsi, sprogs visų širdys. O jaunutė motina verkdavo ir verkdavo. Ką daryti? Ėjo pas komius, siūlė mainyti drabužius, bet žiemą niekas neturėjo pieno. Vaikelis vandeniu išgyveno mėnesį, kol visiškai išdžiūvo. Žiobčiojo žiobčiojo, kol užgeso. Tai buvo pirmas lietuvis, numiręs tremty. Jis atidarė daugeliui mūsų mirties vartus. Padarė karstuką, apdengė baltos paklodės skiaute. Pagiedojom „Marija Marija, palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo baisaus" — ir užkasė komių kapinėse. Kapinės — miškely, neaptvertos, gyvuliai po jas ganosi.

Mirus vaikeliui, Gečienę tuojau išsiuntė į sunkiuosius miško darbus. Visą laiką dirbome drauge, vienuose „pavalkuose". Ji labai mylėjo vyrą, sielvartavo, kad neišsaugojo sūnaus, nuolat bučiuodavo jungtuvių žiedą. Pagaliau ir tą išmainė į duoną... Mėgino pabėgti, bet stoty pagavo. Nuteisė 10 metų lagerio, kur netrukus ir mirė. Tai dar vienos kankinės kelias.

Drauge buvo tauragiškis (iš Tenėnių k.) Auškalnis, dar mums giminė iš motinos pusės. Jis visą laiką buvo Gojagos miške, o žmona su dviem berniukais dirbo Žešarte lyg siuvimo ceche, kur daugiausia lopydavo drabužius. Vyras ateidavo į Žešartą pas šeimą. Užeidavo ir pas mus.

— Laikykitės, mergikės! Vokiečiai muša rusus. Jei nugalės, mes laisvi. Jei rusas sumuš vokietį — tai iš džiaugsmo mums bus amnestija. Mergikės grįšim visi į Lietuvą ir vėl gyvensime, dirbsime, susitiksime!

Toks optimistas jis buvo. Taip jis kalbėjo ir kitiems lietuviams, guodė juos, kėlė dvasią, stiprino viltį. Tačiau ne visiems tai buvo brangu. Buvo ir iš mūsų tarpo šnipų — įskundė jį Saugumui. Areštavo Auškalnį, išvežė į sostinę Siftivkarą. Tardė, kankino, kol „įrodė", kad liaudies priešas, išdavikas. Žešarte buvo parodomasis teimas. Jį pėsčią atvarė apie 15 kilometrų, o sargybinis jojo arkliu, nuolat mušdamas Auškalnį, kad tas, suvargęs nukankintas, nespėja su arkliu... Sukvietė tremtinius, o teisėjai iš Siftivkaro klausinėjo liudininkus. Teismas nusprendė, kad Auškalnis — liaudies priešas, ir nuteisė 10 metų. Nakčiai įgrūdo į arešto rūsį. Rytmetį rado jį negyvą, žiurkių apgraužtą: visos minkštos kūno vietos išėstos. Nebereikėjo nė dešimties metų! Kur dėjo jo kūną — niekas nežino. Šeimai neatidavė. Taip žiauriai, neteisingai žuvo mūsų optimistas Auškalnis — šnipų ir Saugumo auka.

Sulaukėm 1942 metais naujo viršininko (pavardės neatsimenu), grįžusio iš fronto, šlubo. Jis sudarė brigadą — Liaugminienė, aš, Budrys ir Bernotas (visi žemaičiai kaimynai) — ir pasiuntė į Arabačių, už 30 km nuo Žešerto, šienauti. Persikėlėm per upę, valgyti norisi. Susikalbėjom eiti bulvių vogti. Taip bijau, rankos, kojos dreba. Ir aš išsitraukiau keletą bulvių, Liaugminienė — daugiau. Miške susikūrėm laužą, išsikepėm. Pavalgę sugulėm ant samanų. Rytą iškeliavome už 30 km, kur reikėjo susirasti medžiotojo namelį, ten gyventi ir šienauti. Vyrai pjovė šieną, o mes džiovinome ir krovėme į kūgius. Nusinešėme duonos davinį ir valgėme su vandeniu. Grybavome, uogavome. Grybų daugybė, tokie riebūs, dideli — kaip lašiniai. Tas mėnuo mums buvo kaip kurortas. Dirbti nepersistengdavome.

(Bus daugiau)

PERSITVARKYMAI DAINAVOJE

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Vos prieš keletą mėnesių Dainavos direktorių taryba patvirtino visą eilę išlaidų įvairiems stovyklavietės remontams. Balandžio 22 dienos posėdžiui susirinkusiems darbštusis Dainavos administratorius Vacys Lelis aprodė tų patvirtinimų darbo vaisius. O jų buvo tikrai apstu. Septyni kanalizaciją gadinę medžiai jau paguldyti. Berniukų barake vienas didelis kambarys perdalintas į keturis mažesnius. Tai suteiks daugiau privatumo bei jaukumo. Mergaičių namelyje iš vieno didesnio kambario padaryti du. Vis daugiau ir daugiau stovyklaujant jaunoms šeimoms su vaikučiais, šitie pertvarkymai bus tikrai įvertinti. Daugumas šių remontų atlikti Albino Grigaičio, kuris save kukliai skaito stovyklos ūkvedžiu. Iš berniukų namelio išvesti nauji srutų nutekėjimo vamzdžiai. Niekas to greičiausia nepastebės, nes dabar tualetai nebeužsikimš kaip praeityje. Pagrindinėje valgykloje įmontuotas didžiulis oro trauktuvas. Jo propelerio skersmuo bene 45 coliai. Jo dėka vidaus ir lauko temperatūra bus maždaug tokia pat.

Baltuosiuose rūmuose irgi pasikeitimai. Išvietėse įvesta elektriniai rankų džiovintuvai bei kiti pagerinimai. Salėje įdėtos naujos lubos, o lubose įmontuota trylika vėdintuvų, kurių centre yra elektros lempos. Kiekvienas vėdintuvas yra trijų greičių. Nebereiks koncertų dalyviams ar šokėjams prakaite mirkti. Taip pat paminėtina 1987 metų šimtininkų ir kitų stambesnių aukotojų lentelė, kuria pasirūpino Janina Udrienė. Lentelėje sutelkta keliasdešimt pavardžių.

Paminėta svarbesnieji remontai ir patvarkymai. Svarbiausia posėdžio dalimi reikia laikyti patvirtintus persitvarkymus, kurie yra pozityvūs ir daug žadantys. Praeityje keletą kartų bandęs atsistatyti administratorius, nesant kitos išeities, vis buvo perkalbėtas ir sutikdavo pasilikti, iki bus rastas kitas. Tai nepakeičiamas V. Lelis, kurį pakeisti reiks bent aštuonių asmenų. Taryba nutarė, kad reikia turėti vykdomąjį vicepirmininką, kuriam būtų patikėta administraciniai reikalai. Su juo stovyklos ūkvedys ir registratorė palaikys artimus santykius ir seks jo nurodymus. Ūkvedžiu dviems metams pakviestas ir sutiko Albinas Grigaitis. Registratore ateinantiems metams (iki 1990 rugpjūčio 1 d.) lieka Gražina Kriaučiūnienė.

Po ilgesnių, bet nuoširdžių diskusijų Dainavos ateities administraciniai reikalai susiklostė labai pozityviai. Vytas Petrulis patvirtintas vykdomuoju vicepirmininku administraciniams reikalams. Būdamas sumanus ir apsukrus, jis pasiūlė sudaryti Dainavos administracinį komitetą, į kurį bus pakviesta (kai kurie gal jau sutiko): Vacys Lelis, Albinas Grigaitis, Linas Mikulionis, Vitas Sirgedas, Janina Udrienė, Steponas Smalinskas ir Algis Bražėnas. Tai gražus, daug patyręs ir energingas kolektyvas. Jeigu direktorių taryba yra sprendžiamasis organas, tai šis komitetas turėtų tapti vykdomuoju organu. Anot Broniaus Polikaičio, šis komitetas yra tarsi valdyba, kurios Dainava kurį laiką neturėjo.

Vacius Sviderskas ir Irena Regienė, „Draugo" redaktorė, skautininkų suvažiavime Chicagoje.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

Dr. Adolfo ir Jadvygos Damušių siūlymasis atvažiuoti Dainavon ir per vasarą talkinti sutvarkant knygynėlį, kryžių kalną bei suruošti metinę šventę buvo entuziastiškai priimtas. J. Damušienės pradėtam Kryžių kalno pagražinimo vajui taryba pritaria ir skatina visuomenę atitinkamai atsiliepti. Aukas galima siųsti Steponui Smalinskui, 14451 Melrose, Livonia, MI 48154. Pasisekus vajui bus toliau vykdomas architekto A. Gudaičio paruoštas kryžių kalno planas. Tarybos pirmininkas dr. Vytenis Damušis pranešė, kad metinei šventei reikia fantų. Yra galimybė šventėje dalyvauti brangiam svečiui iš Lietuvos, bet tuo tarpu šita galimybė dar nepatvirtinta ir neskelbiama šio svečio pavardė.

Direktorių tarybos nutarimu dr. A. Damušio vardo name kambarys nr. 29 bus pagražintas ir atiduotas dr. A. ir J. Damušiams jų naudojimui iki gyvos galvos. Atitinkamą užrašą parūpina stovyklos ūkvedys A. Grigaitis. Savo laiške tarybai Damušiai rašė, kad Dainavoje niekad neteko atostogauti. Jie Dainavon atvyksta apie birželio mėnesio vidurį. Rašantysis ir, be abejo, visi linki jiems dar daug gražių vasarų Spyglio ežero pakrantėje žavioje Dainavoje!

Taryba taip pat su malonumu priėmė Putnamo seselių pasiūlymą pagarbiai pakabinti kun. Stasio Ylos portretą šalia kitų Baltųjų rūmų konferencijos kambaryje. Taryba taip pat rekomenduos metiniam rėmėjų suvažiavimui, kad konferencijos kambarys būtų pavadintas kun. Stasio Ylos vardu. Kun. St. Yla daugelį metų praleido Dainavoje, vadovaudamas Moksleivių ateitininkų sąjungos kursams. Jis yra buvęs Ateitininkų federacijos dvasios vadas, jaunimo auklėtojas. Jis mėgo jaunimą, o jaunimas jį gerbė. Simboliškas jo vardo pasilaikymas Dainavoje būtų tikrai prasmingas.

Pagaliau porą žodžių apie stovyklos finansus. Stovyklavietė niekada neišsiverčia iš gaunamų pajamų iš stovyklaujančių grupių. Tos pajamos sumoka tik du trečdalius stovyklos išlaidų. Kitaip tariant, Dainava ir jos rėmėjai sukelia trečdalį pajamų savo darbu, aukomis, kartais, metinėmis šventėmis. Taryba pakėlė stovyklos nuomą stovyklaujančioms grupėms, bet tam tikra nuolaida taikoma lietuviškoms grupėms. Kaip jau anksčiau buvo rašyta, Dainavos stovyklavietės kainos yra juokingai žemos. Jos yra daug žemesnės, negu reiktų mokėti už stovyklavimą miške su palapine. Amerikiečiai visada jaučiasi gavę geras sąlygas ir gerą kainą Dainavą nuomojant.

Lietuvių grupės su mažomis išimtimis kažkaip jaučiasi, kad lietuviška jaunimo stovyklavietė turėtų operuoti 1969 ar ankstyvesnių metų kainomis. Dainava lietuviškas grupes vertina ir jų laukia, bet taip pat tikisi, kad jų lūkesčiai bus finansiškai realūs. Stovyklaujantiems Dainavoje linkime prasmingos vasaros ir malonių prisiminimų.

KODĖL STASYS ČIURLIONIS LANKYDAVOSI PAS ŠMITUS PRIENUOSE

Prienų mieste ir jo apylinkėse buvo daug vokiečių tautybės evangelikų tikybos gyventojų. Jie turėjo savo bažnyčią, mokyklą ir kapines šiauriniame miesto pakraštyje. Daugumas jų repatriavo 1941 m. pradžioje į Vokietiją. Nepriklausomybės laikais daugelis vokiečių tautybės mokinių, kaip ir žydų, kartu su lietuviais mokėsi „Žiburio" katalikiškoj gimnazijoj. Mokytojai visus traktavo lygiai ir iš viso nebuvo jaučiama jokio skirtumo: visi buvo lygūs šio krašto piliečiai, nebuvo jokios rasinės, klasinės ar tautinės diskriminacijos. Buvo tikrai darnus sugyvenimas, kuris turėtų būti pavyzdžiu pertvarkos metu Lietuvoje gyvenančioms mažumoms.

Kai mokiausi „Žiburio" gimnazijos Prienuose aukštesnėse klasėse, gyvenau Bubnio namuose. Gretimame name gyveno Šmitų šeima, jau nebe jauni žmonės, kurių vienas sūnus tuo metu buvo Lietuvos kariuomenės kavalerijos leitenantas ar kapitonas, antrasis mokėsi gimnazijoj, kurią baigęs apie 1930 metus įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Evangelikų teologijos fakultetą, gaudamas valdžios stipendiją.

Kai į Prienus atvažiuodavo inž. Stasys Čiurlionis, jaunesnysis mūsų genialaus dailininko ir muziko Mikalojaus Konstantino brolis, dalyvauti „Žiburio" gimnazijos abiturientų egzaminuose ar kitais reikalais, jis visuomet apsistodavo pas Šmitus (jei tiksliai prisimenu, jie rašė savo pavardę Šmidtas). Man tada kilo klausimas, kokie santykiai riša Stasį Čiurlionį, dzūką, kurio tėvas buvo Druskininkų katalikų bažnyčioje vargonininkas, su vokiečiais evangelikais Šmitais.

Šis klausimas ilgai man nedavė ramybės, bet neturėjau atsakymo. Tik besigilindamas į Mikalojaus K. Čiurlionio biografiją, sužinojau, kad jo motina Adelė Radmanaitė, gimusi 1854 m. Seirijuose, yra kilusi iš vokiečių evangelikų, atvykusių iš Bavarijos. Radmanai buvę evangelikai liuteronai. Vėliau dėl kažkurių priežasčių perėję į katalikus. Kai mirė jos tėvas, Adelė buvo tik 14 metų. Ją pasiėmė globoti pusbrolis Šmitas, gyvenęs Alytuje, kur jis buvo taikos teisėjas. Mergaitei paaugus, ją pasamdė aukle grafai Opermanai, Aniškių dvaro savininkai. Čia ji būdama lankydavosi Liškiavos bažnyčioje, kurioje tada vargonininkavo Čiurlionio tėvas Konstantinas, baigęs domininkonų vienuolyno mokyklą, tos pat parapijos, Gobinių kaimo ūkininko sūnus. Už jo ji ištekėjo 1873 metais, eidama 19 metus. Tada tik paaiškėjo, kodėl pas Šmitus, gyvenančius Prienuose Naujamiesčio gatvėje, lankydavosi inž. Stasys Čiurlionis. Su Šmitais Čiurlionius rišo giminystė, atrodo, kad Adelės Radmanaitės-Čiurlionienės vaikai buvo antros eilės pusbroliai ir pusseserės Prienuose gyvenančiam Šmitui.

Inž. Stasys Čiurlionis, remdamasis savo motinos vokiška kilme (Radmann), repatriavo Vokietijon, iš kur grįžęs į Lietuvą mirė 1944 m. Kaune.

Ig. Medziukas

ATTENTION: WOMEN WHO SOUGHT EMPLOYMENT WITH THE VOICE OF AMERICA (VOA), THE UNITED STATES INFORMATION AGENCY (USIA), OR THE UNITED STATES INTERNATIONAL COMMUNICATION AGENCY (USICA) BETWEEN OCTOBER 8, 1974 AND NOVEMBER 16, 1984.

YOU MAY BE A VICTIM OF SEX DISCRIMINATION ENTITLED TO A MONETARY AWARD AND A POSITION WITH THE AGENCY.

UNITED STATES DISTRICT COURT F R THE DISTRICT OF COLUMBIA

CAROLEE BRADY HARTMAN, et al., Plaintiffs, v. CHARLES Z. WICK, Defendant

Civil Action No. 77-2019
Judge Charles R. Richey

PUBLIC NOTICE

On November 16, 1984, the United States District Court for the District of Columbia found in this class action lawsuit that the United States Information Agency (USIA or the Agency), including the Voice of America (VOA), is liable for sex discrimination against female applicants for the following positions at the Agency. The USIA was also formerly known as the United States International Communication Agency (USICA). On January 19, 1988, the Court issued its opinion ordering relief in a variety of forms to potential class members. Accordingly, this case is now in the remedial phase.

JOBS COVERED

Specifically, the Court has found that the Agency has discriminated against women in hiring in the following jobs:

- Electronic Technician (Occupational Series 856)
- Foreign Language Broadcaster (Occupational Series 1048)
- International Radio Broadcaster (Other) (Occupational Series 1001)
- International Radio Broadcaster (English) (Occupational Series 1001)
- Production Specialist (Occupational Series 1071)
- Writer/Editor (Occupational Series 1082)
- Foreign Information Specialist/Foreign Affairs Specialist/Foreign Service Information Officer/Foreign Service Officer (Occupational Series 1085 and 130)
- Radio Broadcast Technician (Occupational Series 3940)

WHO IS INCLUDED

All women who sought employment with the Agency in any of the jobs listed above between October 8, 1974 and November 16, 1984 and were not hired may be eligible for relief. Also included are those women who were discouraged from applying for these positions during that time period. Even those women subsequently hired by the Agency in some capacity may be entitled to participate in the remedial phase of this case.

Women who sought employment with the Agency as Foreign Service Officers or Foreign Service Information Officers may be eligible for different kinds of relief depending upon the date of application and whether they sought employment at the entry level or mid-level. Women who sought employment with the Agency as entry level Foreign Service Officers or Foreign Service Information Officers in the years 1974-1977 must use the procedure outlined below. Women who sought employment with the Agency as mid-level Foreign Service Officers or Foreign Service Information Officers in the years 1974-1984 must also use the procedure outlined below. However, women who sought employment with the Agency as entry level Foreign Service Officers or Foreign Service Information Officers in the years 1978-1984 cannot use the procedure outlined below, since the Court has ordered an alternative form of relief for them and selected women in this group will be notified individually as to their rights.

RELIEF AVAILABLE AND HOW TO OBTAIN IT

Relief available to class members may include a monetary award and/or priority consideration for a current position with the Agency. If you think you may be entitled to relief, you must obtain a claim form, complete it fully, and return it to counsel for the plaintiff class, Bruce A. Fredrickson, Esq., Webster & Fredrickson, 1819 H Street, N.W., Suite 300, Washington, D.C. 20006 (202/659-8515), postmarked no later than July 15, 1989.

You may obtain a claim form in person and/or in writing from several sources: counsel for the plaintiff class, whose address is listed above; in person from USIA, Front Lobby, 301-4th Street, S.W., Washington, D.C. (8:15am -5:00pm), Office of Personnel Management (OPM), Federal Job Information Center (First Floor, Room 1425), 1900 E Street, N.W., Washington, D.C. (8:30am-2:30p.m.), or from area OPM offices throughout the country; in writing, VOA-Hartman, P.O. Box 400, Washington, D.C. 20044. You should carefully consider all questions on the claim form, sign it, and return it to counsel for the plaintiffs. Do not, under any circumstances, return the claim form to the Judge, the Court or the Clerk of the Court. The Judge, the Court and the Clerk of the Court will not accept the claim forms and will not forward claim forms to plaintiffs' counsel.

PROCESSING OF CLAIMS

The process for handling claims has not been finally decided. Thus far, the Court has ordered that responding class members demonstrate their potential entitlement to relief at an individual hearing to be scheduled at a later date. However, the Court has reserved the right to reconsider this procedure in the event the number of claims filed makes this approach unmanageable.

Should individual hearings be used, you will be fully informed as to the date and time of your hearing. Moreover, you will be entitled to legal representation by counsel for the plaintiff class or his designee at no cost to you. Legal counsel will discuss your claim with you prior to your hearing, help you prepare your case and represent you at your hearing. You may, of course, retain your own attorney to represent you, if you so desire.

At the individual hearing, you will be asked to demonstrate your potential entitlement to relief by showing that you applied for one or more of the covered positions during the period October 8, 1974 and November 16, 1984 and that you were rejected, or that you were discouraged from applying. Evidence may be required in the form of testimony, documents, or both. Once you have demonstrated these facts, USIA is required to prove, by clear and convincing evidence, that you were not hired (for each position for which you applied) for a legitimate, non-discriminatory reason, such as failure to possess requisite qualifications. Should USIA make such a showing, you would then be entitled to demonstrate that the Agency's reason is merely a cover for sex discrimination or unworthy of belief.

Following the hearing, the Presiding Official will decide whether you are entitled to relief and, if so, what relief is appropriate. You may be entitled to wages and benefits you would have earned if you had been hired (back pay) from the date of your rejection until the date relief is approved. Under the law, back pay is offset by earnings you may have had during the period. In addition, you may be found to be entitled to front pay (that is, compensation into the future until an appropriate position is afforded you). Similarly, you may be found to be entitled to priority consideration for employment with the Agency. If hired, you may further be entitled to retroactive seniority with the associated benefits and the value of any promotions you would likely have had if you had not suffered discrimination.

REQUIRED STEPS TO FILE YOUR CLAIM

To participate in the remedial phase, you must fully complete the claim form and return it, POSTMARKED NO LATER THAN July 15, 1989, to counsel for the plaintiff class. Your failure to do so will result in your losing all rights you may have in this lawsuit. If you have questions about your rights or procedures available to you, you may contact counsel for the plaintiff class:

Bruce A. Fredrickson
Webster & Fredrickson
1819 H Street, N.W., Suite 300
Washington, D.C. 20006
(202/659-8515)

October 4, 1988
Date

/s/ Judge Charles R. Richey
United States District Court
Judge Charles R. Richey

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

LOTS FOR SALE IN HINSDALE
Buy a lot or our builder will build to suit. Please respond in English.
PAGE REALTY
810-9393

Sav. parduoda 2 butų po 4 kamb. namą Brighton Pk. apyl. Medinis, aluminiu apkaltas; 2½ garažo, **$52,000.** Skambinti po 8 v.v. **523-2017.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Kambarių, namų dažymas, elektros ir vandens vamzdžių TAISYMAS. **Skambinti Vytui 925-5300.**

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Darbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Pigiai dažome kambarius. Kalbame lietuviškai ir angliškai.
Tel. 737-1207
425-8967

Ieškome garažo įvairių reikmenų-daiktų pasidėjimui Marquette Parko apyl. Skambinti B. Serapinui po 6 v.v. **636-2960.**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

HELP WANTED

Trucking
OWNER OPERATORS NEEDED
Tandems, singles, city & road tractors needed to participate in our intermodel & steel business. Requirements are: Good running & properly plated tractor, 2 years verifiable experience, ability to pass a DOT physical with a drug test. Must speak fluent English.
For Information Please Call:
1-800-942-9818
or 312-284-4620

NEW CAR SALESPEOPLE
- 18.00 GUARANTEED 1ST YEAR
- Earning Potential of $39,000+
- up to 40% Commission
- 5 Day Work Week
- Paid Vacation
- Hospitalization
- Excellent Training Program
- 500 Cars to Sell From
- Dental Insurance
- Great Location
- Management Potential

Hardworking individuals—Male/Female encouraged to apply in person from 11 am - 4 pm at
MIDWAY PONTIAC/GMC TRUCK/VW
93rd & Cicero
Oak Lawn

MACHINIST,
MUST SPEAK FLUENT ENGLISH
Job shop. Must be experienced on engine lathe and milling machine. Able to read blueprints. Immediate full time 2nd shift opening. Excellent pay and benefits. Must have tools.
Apply in Person;
KASTALON, INC
4101 W. 123rd St., ALSIP
389-2210

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS
ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI „DRAUGE"

GYVENIMO VINGIAIS, autobiografiniai atsiminimai. Dr. P. Kalvaitytė-Karvelienė. 360 psl.
AIDAI IR ŠEŠĖLIAI, romanas. Vacys Kavaliūnas. 234 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 229 psl.
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora, MIC 445 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelės. Jurgis Jankus. 213 psl.
DR. KAZYS DRANGELIS, biografija. K. A. Girvilas. 214 psl.
ATSIMININIMAI, I tomas. Vysk. P. Bučys. 301 psl.
ATSIMININIMAI, II tomas. Vysk. P. Bučys. 284 psl.
VEIDU PRIE ŽEMĖS, novelės. K. Požėraitė. 199 psl.
KETURI GANYTOJAI, atsiminimai. Mykolas Vaitkus. 180 psl.
KONSTANTINAS OLŠAUSKAS ir jo teismo byla. 141 psl.
DABARTIES SUTEMOSE, žvilgsnis į mūsų laikotarpio žaizdas ir skaudulius. B. Zumeris. 187 psl.
AUKSO KIRVIS, rinktinės pasakos. J. Švaistas. 224 psl.
BENAMIAI, atsiminimai. J. Mikelionis. 213 psl.
SVETIMI VĖJAI, romanas. Karolė Požėraitė. 199 psl.
OŠIANČIOS PUŠYS, novelės. H. Didžiulytė-Mošinskienė. 177 psl.
MEILĖ DVIDEŠIMTAME AMŽIUJE. Petras Maldeikis. 273 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE, novelės. Pov. Gaučys. 480 psl.
KGB AKIRATYJE. Nijolė Sadūnaitė. 144 psl.
KATALIKŲ BAŽNYČIA LIETUVOJE 1940-1944. Vysk. V. Brizgys. 191 psl.
RUNCE DANDIERINAS, novelės. Jonas Zmuidzinas. 109 psl.

Pastaba. Užsisakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bu pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Po Vasario 16 minėjimo Gary, Ind. Iš kairės: Altos pirm. A. Vinikas, sol. B. Kemežaitė, gen. konsulas V. Kleiza, East Chicagos LB apylinkės pirm. B. Vilutienė ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. I. Urbonas.

Nuotr. Balt

MIRĖ TEOFILĖ K. TATTAN

Kovo 15 dieną savo namuose Winchester nuo širdies smūgio mirė didelė lietuvių rėmėja T. Tattan. Teofilė Tattan buvo gerai žinoma lietuviams tuo laiku, kai laivai atplaukdavo iš subombarduotų Europos miestų. Tattan su kunigu Albertu Abračinsku, buvusiu Norwoodo klebonu, Šv. Petro parapijos vikaru, pasitikdavo atvykstnačius į šią žemę. Tada ir mano a.a. motina su ja susipažino. Tattan kalbėjo gerai lietuviškai, buvo malonaus būdo ir paslaugi visiems, visus lygiai traktavo nors jos pozicija imigracijos padalinyje, kuris priklausė auklėjimo departamentui, buvo aukšta.

Jie yra gimę Amerikoje, mūsų nepažįsta. Kada atvykome į šią šalį po poros dienų nuėjome į Tattan įstaigą ir padėkojome už dokumentų tvarkymą.

Bėgo metai. Arčiau su T. Tattan teko bendrauti, kada buvau pakviesta į komitetą ruošti jos į pensiją išėjimo pobūvį. Tas pobūvis įvyko Lenox viešbutyje apvalioje salėje, programą atliko sol. Stasys Liepas, smuikininkas a.a. Iz. Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas. Salė buvo perpildyta, nuotaika gera. T. Tattan gerai atrodė.

Pakviečiau Tattan į savo butą, kur ant sienų kabėjo Galdiko, Vizgirdos, Jonyno, Varno paveikslai ir kitų dailininkų darbai.

Buvau jos vyro laidotuvėse. T. Tattan liko našlė. Paskutinį kartą mačiau ją savo vyro a.a. Izidoriaus Vasyliūno šermenyse. T. Tattan buvo po operacijų, skundėsi sveikata. Paskutinį kartą telefonu kalbėjome, kai mirė inžinierius Izbickas. Ji norėjo nusiųsti jo šeimai, kortelę.

Teofilė K. Kielaitė gimė Lawrence, Ma. Jos tėvai priklausė tautinei bažnyčiai, todėl nenuostabu, kad apie jos jaunystę nieko nežinome, nes šita grupė turėjo savo spaudą. Teofilė baigė Lawrence gimnaziją ir Bryjant and Stratten kolegiją Bostone. Būdama 16 metų amžiaus ji pradėjo dirbti „Massachusetts Department of Education's Division of Imigration and Naturalization. Ji ten dirbo daugiau kaip 50 metų ir išėjo į pensiją būdama socialinės tarnybos skyriaus direktorė. 1973 m. buvęs gubernatorius Francis Sargent pagerbė ją už nuoširdų darbą, tarnaujant imigrantams. Ji priklausė ir lietuviškom labdaros organizacijoms. Ji padėjo daugeliui imigrantų Lawrence ir Bostono apylinkėse. Ji ragino nedelsiant atvykusius priimti pilietybę ir padėjo imigrantams, ypač kada iškildavo kokie nors sunkumai. Ji pati vertė dokumentus iš lietuvių, lenkų, rusų kalbos, o kada kurios kalbos nežinojo surasdavo, kas tą kalbą moka. T. Tattan daug padėjo kiniečiams atvykstantiems į Bostoną. Jos širdis buvo plati, mylinti kiekvieną savo artimą, nežiūrint jo spalvos ar kultūros. Ji buvo ypač gera mano motinai.

Teofilė Tattan išgyveno Arlingtone ir Wnichessteryje 60 metų. Ji buvo ištekėjusi už George Tattan, leidėjo ir redaktoriaus daugelio savaitinių laikraščių. Prieš savo mirtį George Tattan leido ir redagavo „Worcester Gazette". Jis ir mirė, kaip ir jo žmona, širdies smūgiu.

Teofilė Tattan paliko vieną seserį, daugelį kitų giminių. Ji buvo pašarvota savo namuose ir palaidota po šv. Mišių, atlaikytų St. Eulalia bažnyčioje Worcester ir palaidota Immaculata Conception kapinėse Lawrence, Ma. T. Tattan buvo tikra krikščionė, kurių maža yra šitame pasaulyje.

Elena Vasyliūnienė

RENGINIAI CHICAGOJE

Gegužės 6 d. — Ateitininkų metinis „Pavasario" pokylis.

— Lietuvių Dailės muziejaus parodos atidarymas, 7 v.v., Lietuvių centre, Lemont, IL. Paroda tęsis iki gegužės 14 d.

Gegužės 7 d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų metinė vakarienė Jaunimo centre.

— Panevėžiečių klubo gegužinė Šaulių namuose.

Gegužės 12 d. Komp. Vlado Jakubėno akademija Jaunimo centro kavinėje.

— Dail. Jadvygos Paukštienės kūrinių paroda Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Rengia Čiurlionio galerija. Talkina „Kernavės" tunto „Verpsčių" ir „Emilijos Platerytės" būreliai. Paroda tęsis iki gegužės 21 d.

— **Gegužės 13 d.** — Lietuvos Dukterų „Pavasario" pokylis Jaunimo centre.

— „Pavasario pokylis Lietuvių centrui Lemonte paremti, Lietuvių centro didž. salėje, 7 v.v.

Gegužės 14 d. — Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose.

Gegužės 19 d. — Prof. Broniaus Vaškelio paskaita „Donelaičio gimtadienio 150 m. sukaktis", 7:30 v.v., Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gegužės 20 d. — JAV LB Kultūros tarybos Premijų šventė Jaunimo centre.

— Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas Lietuvių centre, Lemont, IL.

Gegužės 21 d. — „Vaidilutės" teatro „Dr. Gervydas" pastatymas Jaunimo centre.

Gegužės 26 d. — Poezijos dienos Jaunimo centro maž. salėje.

— Antano Lipskio dailės darbų parodos atidarymas, 7:30 v.v., Balzeko Lietuvių Kultūros muz.

Gegužės 27 d. — Poezijos dienos Jaunimo centro maž. salėje.

Gegužės 28 d. — „Armonika" — Lietuvos televizijos ir radijo ansamblio koncertas Jaunimo centre.

— Suvalkiečių draugijos gegužinė Šaulių namuose.

Gegužės 29 d. — „Armonika" — Lietuvos televizijos ir radijo koncertas Jaunimo centre.

— Mirusiųjų pagerbimas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo, dalyvaujant šauliams ir visuomenei, 12 val. Minėjimą rengia Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų sav. dr-ja.

Birželio 3 d. — J. Puodžiūno baleto studijos vakaras.

Birželio 4 d. — Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų metinis narių susirinkimas, šv. Mišios ir pusryčiai Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir parapijos salėje.

— Dipl. pedagogo Alfredo Vėliaus Šv. Rašto vertimo sutiktuvės „Tėviškės" parapijos bažnyčioje, 3 val. p.p. Rengia Ziono, „Tėviškės" ir Lietuvių reformatų parapijos.

— „Žiburėlio" ir „Vaikų namelių" Montessori mokyklėlių gegužinė Lietuvių centre, Lemont, IL.

Birželio 11 d. — Šeštojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo gegužinė Lietuvių centre, Lemont, IL.

— Sovietų Sąjungos vykdomo lietuvių tautos naikinimo minėjimas Šv. Antano parapijos salėj, Cicero, IL. Ruošia Altas.

Birželio 16 d. — Jaunųjų dailininkų parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Birželio 17 d. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus 23 metų sukakties minėjimo pokylis muziejaus „Gintaro" salėje, 8 v.v.

Birželio 17-18 d. — „Varpo" ir draudžiamojo laikotarpio spaudos paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Birželio 18 d. — „Lietuvos Aidų" radijo programos gegužinė Šaulių namuose.

Birželio 24 d. — Joninių laužas Lietuvių centre, Lemont, IL.

Birželio 24-25 d. — „Varpo" ir draudžiamojo laikotarpio spaudos paroda. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Birželio 25 d. — „Varpo" žurnalo 100 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre.

Liepos 2 d. — ALTA gegužinė Grinių sodyboje, Lockport, IL.

Liepos 9 d. — Punsko lietuvių koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis".

— Trečias metinis tarptautinis festivalis Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje ir apylinkėje.

Liepos 12 d. — Lietuvos Vyčių 24-tos kuopos „Day at the Races"' iškyla į Sportsman's Park.

Liepos 30 d. — „Draugo" gegužinė.

Rugpjūčio 3-6 d. — Lietuvos Vyčių 76-tasis metinis seimas Chicagoje. Globoja 112 kuopa.

Rugpjūčio 6 d. — Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos gegužinė Ateitininkų namų sode, Lemont, IL.

Rugpjūčio 6-20 d. — XV-tasis Lituanistikos seminaras LaSalle Manor, Plano, IL. Ruošia PLJS Ryšių centras.

Rugpjūčio 13 d. — Anglijos lietuvių klubo gegužinė Šaulių salėje.

Rugpjūčio 20 d. — Balfo tradicinė metinė gegužinė Jaunimo centre.

— Ateitininkų tradicinė gegužinė Ateitininkų namų sode, Lemont, IL.

Rugpjūčio 27 d. — Lietuvių Respublikonų Illinois lygos metinė gegužinė Lietuvių centre, Lemont, IL.

Rugsėjo 10 d. — Tautos šventės minėjimas Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga.

— LB Lemonto apylinkės gegužinė Lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 17 d. — „Lietuvos Aidų" radijo programos gegužinė Šaulių namuose.

Rugsėjo 23 d. — „Derliaus šventė" Lietuvių centre, Lemont, IL.

Rugsėjo 24 d. — „Draugo" pokylis Martinique pokylių salėje.

Rugsėjo 30 d. — LB Brighton Parko apylinkės „Rudens" pokylis Šaulių namuose.

— „Aušros Vartų" tunto 40 metų jubiliejinė vakarienė ir šokiai Lietuvių centre, Lemont, IL.

Rugsėjo 30 - spalio 1 d. — Cicero jūrų šaulių veiklos 25 m. sukakties minėjimas Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir pr. salėje.

Spalio 6 d. — Vakaronė. Ruošia Ateitininkai sendraugiai Jaunimo centro kavinėje.

Spalio 7 d. — Anglijos Lietuvių klubo balius Šaulių namuose.

Spalio 8 d. — „Margučio" koncertas Jaunimo centre.

Spalio 9 d. — Lietuvių Tautodailės instituto renginys.

Spalio 14 d. — Balfo jubiliejinis seimas Jaunimo centre. Iškilminga vakarienė J. centro didž. salėje.

— „Puota Jūros dugne" — jūrų skautijos metinis balius Lietuvių centre, Lemont, IL.

Spalio 15 d. — Mirusių balfininkų prisiminimas — šv. Mišios Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir pamaldos lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčiose.

— 28-toji madų paroda Jaunimo centre. Rengia Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjos.

Spalio 21 d. — „Spalibalis" — „Žiburėlio" ir „Vaikų namelių" lietuvių Montessori mokyklėlių pokylis Lietuvių centre, Lemont, IL.

— Lietuvių Fondo vajaus užbaigtuvių banketas Martinique salėje.

Spalio 28 d. „Ateities" žurnalo vakaras Jaunimo centro didž. salėje.

Spalio 29 d. — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų vakarienė Presman salėje.

Lapkričio 5 d. — Marijonų bendradarbių apskr. metinė žaidimų popietė.

Lapkričio 11 d. — LB Lemonto apylinkės „Rudens" balius Lietuvių centre, Lemont, IL.

Lapkričio 17 d. — Vakaronė Jaunimo centre kavinėje. Ruošia ateitininkai sendraugiai.

Lapkričio 18 d. — Lietuvių operos metinis balius Jaunimo centro didž. salėje.

— „Lituanicos" sporto klubo metinė vakarienė ir šokiai Lietuvių Tautiniuose namuose.

Lapkričio 19 d. — „Nerijos" tunto veiklos dvidešimtmečio minėjimas Jaunimo centre.

— „Margučio" koncertas Jaunimo centre.

Lapkričio 22-26 d. — Šeštasis Mokslo ir Kūrybos simpoziumas Jaunimo centre Chicagoje ir Lietuvių centre, Lemont, IL.

Gruodžio 8 d. — Vakaronė Jaunimo centro kavinėje. Rengia ateitininkai sendraugiai.

Gruodžio 17 d. — Ateitininkų Kūčios Jaunimo centro didž. salėje.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Š. m. gegužės 4 d. sukanka vieneri metai, kai staiga ir netikėtai Amžinybėn buvo pašauktas

A.†A.

ANTANAS KAZLAS-KAZLAUSKAS

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus atnašaujamos š.m. gegužės 7 d. sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose šv. Mišiose.

Liūdinti šeima

Pagerbkime mūsų

MOTINAS

įjungdami jas į

šį specialų

šv. Mišių devindienį!

Aušros Vartų Madona

Motinos Dienos Novena — Geg. 5—14 D.

MARIJONŲ VIENUOLYNO KOPLYČIOJE

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailestingumo ir Nepaliaujamos Pagalbos Švč. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą jungiu ją į šv. Mišių noveną.

Motinos vardas ..... **gyva/mirusi**

.....

.....

Novenai aukoju .....

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

Mūsų draugijos liūdinčiai narei ONAI KAROSIENEI meldžiame Viešpatį jėgų pakelti skausmui jos mylimai Dukrai

A.†A. VIOLETAI

iškeliavus į Visagalio prieglobstį.

Lietuvos Dukterų draugija

Mielą

PETRĄ PETRUTĮ

skausmingoje liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Algis ir Irena
Algis Jr., Linas ir Audrius
Regiai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

x **Šį ketvirtadienį,** gegužės 4 d., yra Kristaus Dangun žengimo šventė — Šeštinės. Katalikams yra privaloma išklausyti šv. Mišių. Dirbantiems parapijose pritaikytos šv. Mišios trečiadienio vakare ir ketvirtadienį dienos metu ir vakare.

x **Gegužės pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje Marquette Parke bus kiekvieną dieną 7 val. lietuviškai, bet nebus šeštadieniais ir sekmadieniais. Tomis dienomis bus šv. Mišios.

x **Ilgas straipsnis** įdėtas numizmatikų žurnale „World Coin News" gegužės mėnesio laidoje. Duodama nemažai Lietuvos istorijos, nuotraukų iš Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus, ypač iš pinigų skyriaus. Gerai informuotas rašo Al. Doyle. Straipsnis užima beveik puslapį su puse.

x **Brighton Parko Moterų klubo** eilinis narių susirinkimas bus ketvirtadienį, gegužės 4 dieną, 1 val. po pietų Zigmo Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Narės prašomos atsilankyti. Yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

x **Vasario 1 d. atidaryta** The Richard J. Daley, buvusio Chicagos mero atminimui biblioteka 3400 So. Halsted St. Nuo balandžio pradžios šioje bibliotekoje įsteigtas lietuviškų knygų skyrius — apie 70 knygų. Yra kviečiami apylinkės lietuviai gyventojai įsirašyti į bibliotekos narius ir pasinaudoti lietuviškomis knygomis.

x **„The New World",** Chicagos arkivyskupijos savaitraštyje, yra paminėta seselės Joellen Tumaitės 25-rių metų vienuoliško gyvenimo jubiliejus ir jos darbas St. Augustine parapijoje Chicagoje. Ji yra „Neturtingųjų Darbininkių" vienuolijos narė.

x **Dr. L. Petrauskas,** Oak Park, Ill., atsiuntė visą šimtinę ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. Dr. L. Petrauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x **Kun. Theo Palis,** Pittsburg, Cal., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x **G. Petrėnas,** (Mrs.) Sudbury, Ont., Kanada, mokėdamas sąskaitą, pridėjo ir 20 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x **Pranas Gudaitis,** Montreal, Kanada, poetas, literatas, „Draugo" rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 20 dol. auka. P. Gudaičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, už nuolatinę paramą dienraščiui labai dėkojame.

x **„Vaidilutės" teatro** statomos V. Mykolaičio-Putino 4 v. dramos „Daktaro Gervydo" premjerai, įvykstančiai gegužės 21 d. Jaunimo centre, bilietai jau gaunami Vaznelių prekyboje.

(sk)

x **Pigiai parduodu** Lietuvoje tinkamus kompiuterius ir kitą elektroninę techniką. **Tel. 312-839-5829.**

(sk)

x **Jei norite** padėti savo giminėms Lietuvoje pinigais, skambinkite: **312-434-2655 po 4 v. p.p.**

(sk)

x **Angelė Nelsienė,** LB tarybos pirmininkė balandžio 14-15 d. dalyvavo Detroite PLB, JAV ir Kanados LB suvažiavime. Pereitą penktadienį su vyru Romu atskrido į Chicagą ir dalyvavo Lietuvių Fondo Pelno skirstymo posėdyje, o vakare operos „Trubadūro" pastatyme. Iki išsikėlimo į Kaliforniją Nelsai gyveno Chicagoje. Bet ir įsikūrę Kalifornijoje Angelė ir Romas Nelsai yra nuolatiniai Lietuvių Operos mecenatai. Jie apsistoję sesers ir svainio Aldonos ir Vlado Stropų namuose ir išbus iki trečiadienio.

x **ALRK Moterų sąjungos Chicagos apskrities** suvažiavimas bus ateinantį sekmadienį, gegužės 7 d., Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje Brighton Parke. Prasidės 10 val. ryto šv. Mišiomis parapijos bažnyčioje, 2745 W. 44 St. Po Mišių bus užkandis. Suvažiavimą globoja 20 kp. narės, pirmininkaujant Grasilijai Meiluvienei. Kuopų atstovės malonėkite dalyvauti. Moterų sąjungos 43-čias seimas įvyks rugpjūčio 10-12 dienomis Centrum Inn, Worcester, Massachusetts.

x **Laureatų premijų šventėje** meninėje dalyje bus atliktas rašytojo Kosto Ostrausko premjerinis veikalas „Raudonkepuraitė" — tema ir variacijos. Šventę rengia JAV LB Kultūros taryba. Nuoširdžiai kviečiama visuomenė savo atsilankymu pagerbti bei pabendrauti su mūsų tautos kūrėjais.

x **„Bridges",** Lithuanian-American Journal, kovo mėnesio 3 numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje rašo vedamąjį straipsnį ir apie šv. Kazimierą pats redaktorius E. Meilus. Taip pat yra daug informacijos iš dabartinių įvykių Lietuvoje. Apie demonstracijas Chicagoje rašo Rita Likanderytė iliustruodama geromis Rasos S. Miliauskaitės nuotraukomis. Redaguoja Edvardas Meilus, Jn., techniškai tvarko Teresė Meiluvienė.

x **Mykolas Lukas,** Sunny Hills, Fla., lietuviško žodžio rėmėjas, „Draugo" garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Eug. Likanderis,** Maria Noreika, Rūta Duncia, Chicago, Ill., Bronius ir Aldona Baukiai, Cicero, Ill., R. R. Kontrimai, Mission Viejo, Cal., Paulina Rapshys, Palatine, Ill., Audronė Tamulionytė-Lentz, Southfield, Mich., Romas Ankaitis, Walnut Creek, Cal., Valerie ir Edward Austrai, Melrose Park, Ill., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

x **Lietuvos keliauninkų dėmesiui.** Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x **Lietuvių Prekybos rūmai** rengia stipendijų banketą sekmadienį, gegužės 7 d., Martinique restorane. Pradžia 4:30 v. p.p. Informacijai ir rezervacijoms skambinkite **Vincui Samaskai, 735-4722 arba Algirdui Braziui, 598-6193.**

(sk)

x **Video ir stereo aparatūrą** siunčiame į Lietuvą. Siunčiame kargo į Maskvą arba Vilnių ir iš kitų JAV miestų. **Tiksli ir sąžininga kargo informacija persiunčiant jūsų daiktus. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.**

(sk)

Moterų choras „Trubadūro" operoje atlieka savo paskirtį. Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TRUBADŪRO OPERA LIETUVIŲ SCENOJE

Lietuvių Operos kolektyvas balandžio 29 ir 30 dienomis pastatė Giussepe Verdi keturių veiksmų operą „Trubadūrą" (Il Trovatore). Jau kelinti metai Lietuvių Opera stato operas Morton mokyklos salėje, Cicero mieste. Ten privažiavimas geras, yra vietos pasistatyti automobiliams, nors ir nėra labai patogu, kai reikia statyti gatvėse. Bet žmonių abiejuose pastatymuose buvo daug, nors salė yra per didelė užpildyti vien Chicagos ir apylinkių lietuviams, ypač daugeliui jau pasenus ir nebegalint vykti.

Pati opera keturių veiksmų. Dekoracijos keičiamos labai lengvai ir sklandžiai. Veiksmas vyksta penkioliktame šimtmetyje Ispanijoje, taigi ir apranga senoviška ir reta. Aktoriai ir choras įsigyvenę į operos vyksmą, visi seka jos eigą. Naujam dirigentui Broniui Kazėnui diriguojant, rodo susiklausymą ir darnų partijų atlikimą. Ypač galingai ir gerai skamba choras tiek mišrus, tiek vyrų, tiek moterų. Jaučiama, kad dirigento asistentė — chormeisterė Audronė Simonaitytė Gaižiūnienė yra įdėjusi didelę savo sugebėjimų dalį. Taip pat matoma, kad režisieriaus ranka buvo stipri, o jis profesionalas Christian Smith.

Operai reikalingas orkestras buvo sudarytas iš daugiau kaip keturiasdešimt asmenų, susigrojęs gerai. Gal kai kur grojo per trankiai pagal kai kurių solistų pajėgumą, bet buvo matyti, kad orkestras susideda iš profesionalų muzikantų.

Solistai išsiskyrė savo pajėgumu ir vaidmenimis. Buvo jaučiamas profesionalumas sol. Irenos Milkevičiūtės, pakviestos iš Vilniaus. Taip pat mums jau pažįstamų solistų Aldonos Stempužienės, Eglės Rūkštelytės ir Vaclovo Momkaus balsai. Buvo ir dar operoje negirdėtas Algis Valiūnas, taip pat ir kitataučiai, išmokę tarti lietuviškus žodžius, kaip Arturo Spinetti, Thomas Zielinski, Lawrence Montgomery. Visi solistai daugiau ar mažaiu profesionalūs, kaip Amerikoje galima juos pavadinti. Jei ir galima kai ką prikišti dėl tarimo, tai jų dainavimas buvo išlygintas.

Opera nesudėtinga. Kaip ir daugelyje, ji prasideda meile tarp vienos ir vieno, baigiasi tragedija, nes kerštas nugali meilę. Bet tai nesudaro kliūčių parodyti savo galingumą chorui, kuris susideda iš daugiau kaip penkiasdešimt žmonių. Nesudaro kliūties nei solistams, nes jie yra įjungti į patį veiksmą ir vaidinimą. Savo vaidyba čia išsiskiria ypač I. Milkevičiūtė, A. Stempužienė, gal dėl to, kad joms lengva su kalba — reikia tik dainuoti ir vaidinti.

Lietuvių Opera atliko didelį darbą — vienintelė tautinė grupė Amerikoje turinti savo operą ir beveik kasmet pastatanti po operą.

Būtina paminėti prie operos pastatymo prisidėjusius chormeisterį ir vargonų grojime pasižymėjusį Robertą Mockų, akompaniatorių Manigirdą Motekaitį, režisieriaus asistentę Vidą Momkutę.

Valdybą šiais metais sudaro pirm. Vladas Žukauskas, vicepirm. Vaclovas Momkus, vicepirm. Evelyna Oželienė, vicepirm. Leonas Bildušas, sekr. Giedrė Končienė, ižd. Vladas Stropus ir turto globėjas Vytautas Aukštuolis. Revizijos komisiją sudaro Raimundas Korzonas, Jonas Mockaitis ir Albinas Smolinskas. Apšvietimu rūpinosi Peter Gottlieb.

Operos programa išleista labai gražiai. Duodamas operos turinys lietuviškai ir angliškai. Yra surašytas taip pat ir techninis personalas bei scenos minia. Recenzentai pasisakys išsamiau apie pačios operos atlikimą. Dabar tik galima pasidžiaugti dail. Ados Sutkuvienės viršeliu, D. Stankaitienės ir L. Bildušo prižiūrimu programos išleidimu.

Opera bent dvi dienas nuteikė lietuvių dalį muzika, daina ir vaidyba. To gali pavydėti net gausesnės tautybės šiame krašte. Reikia pasveikinti operos vadovų ir viso personalo ryžtą, energiją ir užsimojimus nesustoti, bet tęsti tradicinį kiekvieną pavasarį lietuvių atgaivinimą operos menu.

Pabaigoje solistams ir visam operos kolektyvui buvo nuoširdžiai paplota, solistėms įteiktos gėlės, solistai papuošti gėlių žiedais. Publika skirstėsi tiek vieną, tiek antrą vakarą labai patenkinta ir gera nuotaika.

— **Ps.**

x **Angelė ir Romas Nelsai** iš Kalifornijos, kiekvieneriais metais Lietuvių operos pastatymui skiria didesnę sumą jos paramai. Šių metų „Trubadūras" pastatymui atsiuntė 500 dol. auką ir asmeniškai dalyvavo spektaklyje. „Draugo" spaustuvė per neapsižiūrėjimą išleido jų pavardes, kaip mecenatų, programoje. A. ir R. Nelsus už čia korektūros klaidą „Draugo" adm. labai atsiprašo.

x **Dr. Vytautas Bieliauskas,** PLB pirmininkas, Milda Lenkauskienė, PLB švietimo pirm., ir Irena Lukoševičienė, PLB kultūros pirm., buvo atvykę į Chicagą ir dalyvavo LF Pelno skirstymo posėdyje šeštadienį, balandžio 29 d. M. Lenkauskienė ir dr. V. Bieliauskas aplankė „Draugo" redakciją ir painformavo apie savo veiklą ir Vasario 16 gimnaziją.

x **Buvę Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos mokyklos abiturintai šiuo metu St. Lawrence aukšt. mokykloje gavo garbės žymenis. Tie mokiniai yra Adrius Kalvaitis, Stephen Madden, Petras Ramanauskas ir Valdas Stankevičius.

x **Šv. Kazimiero seserų vienuolyne** gegužės 3 d., trečiadienį, 7 val. vak. bus šv. Mišios Motinos Marijos Kaupaitės palaimintąja paskelbimo intencija. Šv. Mišias laikys kun. Theodore Ploplis, Columbus ligoninės kapelionas.

x **Anelė Ragažinskas,** Philadelphia, Pa., pratęsdama „Draugo" prenumeratą, pridėjo ir 40 dol. auką. A. Ragažinską skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x **Albina Ralienė,** Richmond Hill., N.Y., Elena Antanaitis, Hamilton, Kanada, Aleksandra Jurjonas, Chicago, Ill., Rožė Didžgalvis, Chicago, Ill., Pat Laukaitis ir Jurgis Sedaitis, taip pat iš Chicagos, pratęsdami „Draugo" prenumeratą, atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBAS

„Bėga dienos kaip vanduo, kaip vanduo negrįžta", o gyvenimas eina savo keliu. Vyksta posėdžiai, pasitarimai, susirinkimai ir nutarimai, kurie dažniausiai lieka protokolų knygose, koncertai, parodos, minėjimai. Nuo tos visos veiklos neatsilieka ir Jaunimo centro Moterų klubas. Nuo rugsėjo mėnesio, atseit tuoj po vasaros atostogų (vaje, jau kitos nebetoli) Jaunimo centro Moterų klubas turėjo keletą susirinkimų, kuriuose buvo aptarti einamieji reikalai ir ateities veikla. Šiame klube, kuriam pirmininkauja S. Endrijonienė, nutarimai nelieka tik protokolų knygoj, jie būna įvykdyti.

Per tą laiką buvo suruošti pusryčiai Jaunimo centro kavinėj bene 4 kartus, kartais kiaušinienė ir dešrelės, kartais kugelis ar blynai ar karšti tešlainiai. Paskutinį kartą tokie pusryčiai buvo balandžio 23 d. Gaila, kad Vid. Vak. apygardos suvažiavimo dalyviai turėjo pasitenkinti vien tik nosį kutenančiu blynų kvapu, sklindančiu iš virtuvės. Užbaigus tradicines kasmetines rekolekcijas, kurias šiais metais pravedė kun. dr. V. Cukuras iš Putnamo, didžiojoj salėj buvo jau kelinti metai ruošiami priešvelykiniai priešpiečiai.

Suruoštos dvi vakaronės — rugsėjo 23 d. St. Žilevičiaus skaidrės „Kelionė per Lietuvą — kryžiai ir smūtkeliai" ir sausio 13 d. — pasikalbėjimas su kun. R. Repšiu, neseniai atvykusiu iš Lietuvos. Abi vakaronės buvo labai įdomios ir praėjo su dideliu pasisekimu.

Vasario 4 d. Mardi Gras karnavalo metu Jaunimo centro Moterų klubas turėjo savo smulkių daiktų laimėjimus.

Vasario 16-toji yra švenčiama tą dieną, kada išpuola. Šiais metais tai buvo ketvirtadienio vakaras. Žmonių buvo pilna kavinė, kai kurie negalėjo atvykti, nes dalyvavo Jaunimo sąjungos suruoštose demonstracijose miesto centre. Programą atliko Lit. ped. instituto studentai: Jūratė Jankauskaitė, Gita Gilvydytė, Marius Polikaitis, Aidas Palubinskas buvo programos pravedėjas. Kalbėjo gen. kons. V. Kleiza, savo donelaitinę poeziją skaitė K. Bradūnas.

Palmyros Damijonaitienės iš Lietuvos juostų parodą globojo Jaunimo centro Moterų klubas, globos įrodymui nupirkdamas Tautos himną, išaustą aštuoniose juostose, kurios šiuo metu yra bandomos įrėminti.

Kaip ir visur, taip ir šio klubo gyvenime yra linksmesnių ir ne tokių linksmų nutikimų. 1988 metų pabaigoj maždaug gruodžio mėnesio vidury Jaunimo centro Moterų klubas talkino Jaunimo centro valdybai ir kartu suruošė išleistuves valdybos nariui Viktorui Lesniauskui, išvykstančiam į Hartford, CT, nuolatiniam (o gal ir ne) apsigyvenimui. Kad ir labai gaila buvo atsisveikinti su mielu žmogum, vis tiek linkėjom viso gero naujoje vietoje ir daug laimės šeimyniniam gyvenime. Balandžio 10 d. vakare susirinkusios Jaunimo centro kavinėj, kartu su Jaunimo centro valdybos ir tarybos nariais, smagiai giedojom „Ilgiausių metų" 80 metų sulaukusiam Vincui Pavilčiui ir linkėjom nežinia ko labiau — ar užtarnauto poilsio ar dar daug darbingų metų.

Tačiau su liūdna širdim atsisveikinom klubo ilgametę narę ir nuolatinę Jaunimo centro kavinės talkininkę Mariją Stašaitienę, kuri kovo pradžioj pabaigė šios žemės kelionę. Ji pirmutinė iš klubo narių išėjo negrįžtamai. Už jos sielą šv. Mišios, užprašytos Moterų klubo, buvo balandžio 23 d. Jėzuitų koplyčioje.

Jaunimo centro Moterų klubas visą savo pelną skiria Jaunimo centro gerinimui ir gražinimui, tuo būdu buvo įtaisytos priekinės durys, apmokėta dviejų mėnesių apsauga, bandoma įrėminti Tautos himną, išaustą juostose, ir atliekami kitokie didesni bei mažesni pagerinimai. Tai vis sudėti skatikai iš krautuvėlės, laimėjimų, vakaronių, pusryčių.

Jei visas Moterų klubas in corpore ir nesuspėja visur dalyvauti, tai pavienės narės M. Barienė, J. Daunorienė, S. Endrijonienė, J. Ivašauskienė, D. Kurauskienė, A. Lietuvninkienė, M. Macevičienė, S. Plenienė, A. Pocienė, J. Pranckienė, M. Ročkuvienė, M. Saliklienė, O. Siliūnienė ir Z. Žilevičienė yra dažniausiai matomos talkininkės prie bilietų ir prie svečių, vyno ir kavos, matom jas ir virtuvėj ir salėj, priimant ir išleidžiant Jaunimo centro svečius bei lankytojus.

Didelė dalis šių išvardintų smarkiai talkino ir dirbo „Ratilio" ansamblio narių priėmime, vaišėse ir juos išlydint.

Šiuo metu didžiausias rūpestis yra artėjančios Poezijos dienos gegužės 26-27 dienomis. Po to atsiras kokia nors grupė ar ansamblis, kuris ruošė koncertus ir vakarones, ir Jaunimo centro Moterų klubo talka bus vėl labai reikalinga.

Al. Likanderienė

Vyrų choras pačiame „Trubadūro" operos centre. Nuotr. **J. Tamulaičio**

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **A. a. Kleopas Giedraitis,** 88 metų amžiaus, mirė vasario 7 d. Montrealyje. Palaidotas iš Aušros Vartų bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Nuliūdime liko žmona, dvi seserys Lietuvoje ir giminės.

— **A.a. Teresė Freidankienė,** 92 metų amžiaus, mirė vasario 9 d. St. Catharines, Ont. Palaidota iš Montrealio Aušros Vartų parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko nuliūdime dvi dukterys su šeimomis ir giminės.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.